ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 159 (8066)
ИЮЛИИН 7
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

Һургуулинуудые барилга эрид түргэдхэхэ

СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 оноудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд соо һургуулинуудай һуралсалай-материальна базые бэхижүүлхэдэ ехэ анхарал хандуулагданхай. Зургаадахи табанжэлдэ городой ба хүдөөгэй һургуулинуудые барилга табадахи табанжэлтэй сасуулхада хоёр дахин ехэ болохо байна. Энэ үе соо һургуулинуудай интернатнууд мүн олоор баригдаха юм. Хүдөөгэй һургуулинуудые барилгада, тэдэнние элдэб түрэлэй хэрэгсэлээр хангалгада колхозуудые үргэнөөр хабаадуулха гэжэ хараалагдана.

Манай республика дотор һүүлэй үедэ олон тоото эхин, долоон жэлэй, дунда һургуулинууд баригдаа. Мухаршэбэрэй, Яруунын, Бичурын, Иволгын, Курумканай аймагуудта, Улан-Үдэ городто һургуулинууд баригдажа байна. Һургуулинуудые барилгада анхаралаа эхээр хандуулагүй газарта энэ шухала хэрэг урагшатайгаар ябана. Яруунын аймагай Эгэтын МТС-эй дэргэдэхи һургуули барилга муу бэшээр ябажа байна. Энэ оной түрүүшын хахад жэл соо гаргашалагдахаар хараалагдаһан мүнгэн тэндэ гүйсэд хэрэглэгдээ.

Республикымнай барилгашад һайнаар ажаллаха бүхы арга боломжотой. Тэдэнэр зэр зэмсэгээр, барилгын ба транспортна хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангагданхай. Теэд, һургуулинуудые барилга республика доторнай юрэнхыдөө тон хангалтагүйгөөр ябана. «Бурмонголстрой» трестын, Гэгээрэлэй министерствын хүдэлмэрилэгшэд, зарим аймсоветүүдэй гүйсэдкомууд, арадай гэгээрэлэй таһагууд һургуулинуудые барихa шухала хэрэгтэ һаналаа табинагүй. Иимэ ушарһаа 1956 ондо һургуулинуудые барилгада хараалагдаһан мүнгэнэй миин 12 процент гаргашалагдаа.

Иволгын аймагай Оронгын, мүн Бичурын аймагай дунда һургуулинуудые «Бурмонголгорсельстрой» трест баридаг юм. Эдэ һургуулинууд 1956 ондо бэлэн болохо ёһотой. Гэбэшье, тус трест энэ оной таба һарын түсэбые арай гэжэ арбан процент дүүргээ. Мүнөөшье эдэ һургуулинууд тон удаанаар баригдана. Барилгашадай дунда ажалай эмхидхэлэй һула, барилгын хэрэгсэлнүүд саг соогоо асарагданагүй. Тиимэһээ эдэ һургуулинуудые барижа байһан дархашуул аяар һараһаа үлүү миин байха баатай болоо һэн. Бичурын дунда һургуулиин барилга дээрэ гурбан һара шахуу пилорама эбдэрэйдоо хүдэлөөгүй байшоо.

Хоёрдохи барилга-хабсаралгын управлениин хүдөө нютагуудта хэһэн хүдэлмэри шанараараа хангалтагүй, проектһээ заримдаа хазагайруулагдаһан байдаг. Энээнһээ шалтагаалжа, Хэжэнгын, Оронгын, Курумканай һургуулинуудые барилгада мүнгэн болон барилгын хэрэгсэл түсэбһөө гадуур гаргашалагдаһан юм.

Һургуулинуудые болон хүүгэдэй эмхи зургаануудые барилга Улан-Удэдэшье муугаар ябуулагдана.

«Бурмонголгорсельстрой» трестын һургуулинуудые барилгада харюусалгагүйгөөр хандадаг дээрэһээнь олон дутуу дундануудай барилганууд дээрэ үзэгдэнэ. Жэшээнь, Бичурын дунда һургуулиин һууриинь үбэл табигдаһан юм. Тэдэ тэрэнь мүнөө зарим газараараа хэмхэрэн унажа байна. Энээн тухай Бичурын аймагай организацинууд ба трестдэ хэдэн дахин мэдүүлһэн юм. Тэдэ, трест ямаршье хэмжээ абаагүй байшоо.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ дутуу дундануудай шалтагаануудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, барилгын организацинууд кадрнуудаа бэхижүүлхэ тушаа оролдолго гарганагүй, тэдэнэй байрын—ажаһуудалай гааржамтай байдал байгуулнагүй. Иимэһээ хүдэлмэришэд болон дархашуул нэгэ газартаа үни байжа ажалланагүй. Гансахан табан һара соо Оронгын һургуулиин барилга дээрэ табан прорабууд һэлгэгдээ. Бичурын. Хэжэнгын, Курумканай, Суулгын һургуулинуудые барилга дээрэ прорабууд баһал һэлгэгдэжэ байдаг. Заримдаа энэ ажалла этигэл найдабаригүй хүнүүд орожо хүдэлдэг.

Һургуулинуудые барилгын хангалтагүйгөөр ябасада республикын Гэгээрэлэй министерство мүн зэмэтэй. Гэгээрэлэй министерствын хүтэлбэрилэгшэд, зарим аймагуудай арадай гэгээрэлэй таһагууд һургуулинуудые барилгада хиналта һулаар хэнэ, барилгын графигай дүүргэлтые ба шанарые дутуугаар шалгана, барилгануудые, элдэб хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангахын түлөө оролдоногүй.

Партиин зарим айкомууд, аймгүйсэдкомууд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд һургуулинуудые барилга түргэдхэхэ тушаа шухала хэмжээ абанагүй. Иволгын, Курумканай, Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомууд энэ шухала асуудалда анхаралаа багаар хандуулна. Хэтэрхэдээ Суулгын һургуулиин барилгада Улан-Удэһээ эльгээгдэһэн барилгын хэрэгсэлнүүдые Мухаршэбэрэй аймгүйсэдком ондоо организацинуудта үгэжэрхёо. Энэ ушарһаа тус һургуулиин барилга унжагайржа байна.

Удахашьегүй һуралсалай шэнэ жэл эхилхэнь. Үлдэгшэ саг соо барилгын организацинууд һургуулинуудые барилга улам түргэдхэхэ уялгатай. Барилгашадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, барилгануудые бүхы хэрэгсэлнүүдээрнь хангаха, барилгашадай саг үргэлжын кадрнуудтай болохо хэрэгтэй.

Советскэ ба партийна органууд барилгын организацинуудта саг үргэлжэ туһалха, һургуулинуудые барилга өөһэдынгөө шанга хиналта доро абаха уялгатай.

Украинын колхозууд, совхозууд сахарна свёклын үндэр ургаса ургуулна

КИЕВ, июлиин 4. (ТАСС). Украинска ССР-эй колхозууд болон совхозууд сахарна свёклын тарилга энэ жэлдэ 188 мянган гектараар үргэдхөө. Республика дотор сахарна свёклын талмай мүнөө үедэ 1280 мянган гектар гэхэ гү, али дайнай урда тээхи 1940 онойхитой сасуулхада 460 мянган гектараар ехэ болоо. Хүйтэн ута хабар болоошье һаа, сахарна свёкло богони болзор соо һайн шанартайгаар таригдаа. Мүнөө свёклын һайн ургаса хаа хаанагүй гаража байна.

Тарилгын талмайн үргэдхэтэй хамта жэл ерэхэ бүри сахарна свёклын ургасань дээшэлжэ, валова суглуулбаринь ехэ болоно. Хэрбээ һүүлшын табан жэл соо жэл бүри дунда зэргээр 168,2 центнер свёкло гектарһаа абтадаг байгаа һаа, 1955 ондо Украинска ССР-эй колхозууд болон совхозууд гектар бүхэнһөө 202 центнер хуряатаад, заводуудта 217,5 миллион центнер сахарна свёкло тушаагаа. 1940 онойхидо орходоо нёдондо 73,5 миллион пүүд сахар ехээр үйлэдбэрилэгдөө.

«Сахарна свёкло ехээр абадаг ба сахар ехээр үйлэдбэрилдэг болохо тухай» КПСС-эй ЦК-гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоол бүри 1956 ондо свёклын үндэр ургаса абахын түлөө колхознигуудай, МТС болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй ажалай шэнэ дэбжэлтэ үүсхээ. Республика дотор мүнөө үедэ свёклын хойноһоо харууһалга хэгдэжэ байна. Свёклын бүхы талмай дээрэ нэмэлтэ тэжээл оруулха, ряд хоорондыень машинаар элдүүрилхэ, тиигэжэ бүри энэ жэлдэ свёкло ехээр ургуулжа, оронойнгоо ажалшадта бүри ехэ сахар үгэхын түлөө колхознигууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэришэд шармайн оролдожо байна.

Модо ехээр үгэнэ

ИРКУТСК, июлиин 5. (ТАСС). Областиин модо бэлэдхэлэй предприятинууд зургаа һарын турша дотор үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо арадай ажахыда 650 мянган кубометр модо үлүү ехые үгэбэ.

«Иркутсклес» комбинадай коллектив жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 282 мянган кубометр модо үгөө.

СССР-эй залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэдэй суглаан болобо

СССР-эй залуушуулай организацинуудай (комсомолой, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин, һайндуранай спортивна обществонуудай, советскэ уранзохёолшодой, уранзураашадай, композиторнуудай, архитекторнүүдэй Союзуудай залуушуулай комиссинуудай болон бусадай) түлөөлэгшэдэй суглаан июниин 5-да Москвада болобо. Энэ суглаан советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй үүсхэлээр зарлагдаһан байна. Бүхы союзна республикануудай, ороной хэдэ хэдэн городууд болон областьнуудай залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэд суглаанда хабаадаа.

Залуушуулай уласхоорондын хүдэлөөндэ советскэ залуушуулай ба тэрээнэй организацинуудай саашадаа хабаадалгатай, хилын саадахи оронуудай залуушуултай советскэ хүбүүд, басагадай хани ёһоной холбоое үргэдхэн бэхижүүлгэтэй холбоотой асуудалнууд суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ байгуулагдаһан советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй урдаа табигдаһан зорилгоёо дүүргэһэниие хараадаа абаад, суглаан болбол тэрээнэй саашадаа байһанай хэрэггүй гэжэ тоолоод, СССР-эй залуушуулай организацинуудай Комитедые бии болгоһон байна.

СССР-эй залуушуулай организацинуудай Комитет хадаа тус Комитедтэ ороһон организацинуудай ажал-ябуулгые тэдээндэ бултандань хабаатай асуудалнуудай талаар зохилдуулан ударидаха; бусад оронуудай залуушуултай советскэ залуушуулай хани барисаае, харилсан ажаллалгые саашадань бэхижүүлгэдэ, залуушуулай болон студентнэрэй уласхоорондын ба национальна организацинуудтай, хүдэлөөнүүд болон бүлэглэлнүүдтэй советскэ залуушуулай хани барисаае, харилсан ажаллалгые саашадань бэхижүүлгэдэ бүхы хэмжээгээр туһалха; Советскэ Союзай залуушуулые интернациональна сурталаар хүмүүжүүлгэдэ, эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө тэмсэлдэ эдэениие элсүүлгэдэ туһалха гэһэн зорилготой юм. Хилын саана үнгэргэгдэдэг уласхоорондын элдэб хэмжээ-ябуулгануудта советскэ залуушуулай хабаадалгые хангаха. уласхоорондын залуушуулай ба студентнэрэй хэмжээ-ябуулганудые СССР дотор бэлэдхэжэ үнгэргэхэ ябадал Комитедэй зорилгодо оролсоно.

СССР-эй залуушуулай организацинуудай Комитет тухай дүримые суглаан баталһан байна.

Үргэлжын хүдэлмэри эрхилхын тулада 80 хүнһөө бүридэһэн комитет, Комитедэй президиум, шалгалтын комисси һунгагдаа.

СССР-эй залуушуулай организацинуудай Комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр С. К. Гомановский һунгагдаа.

СССР-эй арадуудай спартакиадада найма мянган хүн мүрысэхэнь

Июлиин 8-да Москвагай «Динамо» стадион дээрэ спортивна ехэ һайндэр болохоёо байна. Тиигэжэ РСФСР-эй арадуудай спартакиада нээгдэхэ юм. Спартакиадын үедэ түгэсхэлэй мүрысөөнүүдтэ республикын найма мянган эрхим спортсменүүд мүрысэхэ байна.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Физическэ культура ба спортын комитедэй түрүүлэгшэ К. Ф. Крупин ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэ зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

—Москвада болохоёо байгаа мүрысөөн хадаа манай спорстменүүдэй ажабайдалдахи тон ехэ событи мүн. Спартакиадын үедэ 22 ондоо спортоор мүрысөөнүүд боложо, тэрээндэ 80 гаран городууд, областьнууд, хизаарнууд болон автономно республикануудай түлөөлэгшэд хабаадаха байна. Тэдэнэр хадаа мүрысөөнүүдтэ шалгарагшадай дундаһаа шалгаржа гараһан дүй дүршэл ехэтэй спорстменүүд, бэлиг шадабари ехэтэй залуушуул болоно. Москвада тэдээнэй уулзалганууд нэгэ доро хэдэн олон стадионуудта, физкультурын ордонууд болон спортивна залнуудта, уһанай станцинууд болон бассейнүүдтэ, харгы замууд дээгүүр ба буудалгын газарнуудта болохо байна. Хэдэн мянгаад судьянар мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргажа байха. Спортдо дуратай хүнүүд союзна республикануудһаа спартакиадада олоороо ерэхэ.

Спартакиада хадаа физическэ культура болон спортые саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха. 1955 ондо физическэ культурын коллективүүдтэ спартакиаданууд боложо, жэл хахадай турша соо элдэб мүрысөөнүүдтэ 12 миллион хүн хабаадаа. Городууд, областьнууд, хизаарнууд болон автономно республикануудта, тиихэдэ энэ жэлдэ зональна (областьнууд хоорондын) мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ, хаа хаанагүй спортивна ехэ һайндэрнүүд болоһон байна.

Спартакиадада бэлэдхэлэй үедэ —1955 оной январиин 1-һээ хойшо Российска Федераци дотор 6800 гаран физкультурна коллективүүд шэнээр байгуулагдаһан. тиихэдэ спортсменүүдэй тоо 700 шахуу мянган хүнөөр олошорһон байна.

РСФСР-эй спортсменүүдэй мэргэжэл шадабаринь дээшэлнэ. Жэл хахадай турша дотор тэдэнэр (москвагай ба ленинградайхидгүйгөөр) өөһэдынгөө областьнууд, хизаарнууд болон автономно республикануудай рекорднуудые хоёр мянга гара дахин шэнэлһэн байна. Хоёр зуу шахуу республиканска рекорднууд шэнээр байгуулагдаа. Тэдээн сооһоо 59-ниинь бүхэсоюзна рекорднуудые, 37-ниинь дэлхэйн рекорднуудые дабаһан байна. Спортын 362 мастер, 10157 нэгэдэхи разрядайхид бэлэдхэгдээ. Олон спортсменүүд манай оронһоо гадна, тэрээнэй хилын саана алдаршаһан байна. Ростов-на-Дону городто ажаһуудаг В. Сташкевич, В. Николаев, Сталинск городто ажаһуудаг В. Манеев гэгшэд барилдаанай талаар мүнөө үедэ дэлхэйн чемпионууд болонхой байна. Штангистнууд—Свердловскдо ажаһуудаг А. Воробьев, Смоленскдэ ажаһуудаг Н. Костылев гэгшэд дэлхэйн рекорднуудые нэгэнтэ бэшэ дабаһан байна. Н. Костылёв Хельсинкидэ һаяхан болоһон мүрысөөндэ Европын чемпионой нэрэзэргэ олоо.

Москвада спортивна һонирхолтой мүрысөөнүүд болохо байна.

Бидэнэр 1800 хүнгэн атлёдуудай, 1200 гимнастнуудай, 1100 тамарагшадай, 800 һэлюуршэдэй, 400 һэлмэшэдэй мүрысэхыень харахабди. Республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ урдань хэзээшье иимэ олон хүн хабаадаагүй.

Морин спортоор ба волейболоор спартакиадын түгэсхэлэй мүрысөөнүүд боложо үнгэрөө. Ростовско областиин спортсменүүд морин спортоор булижа гараа. Тиихэдэ волейболоор Ростов-на-Дону городой эхэнэрэй команда, Свердловск городой эрэшүүлэй команда илажа гараһан байна. Илаһан командануудта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй шангууд барюулагдаа. Мүн РСФСР-эй министрствонүүдэй тус тус шангууд илагшадта барюулагдаһан байна. Түрүү һууринуудые эзэлһэн спортсменүүдтэ спартакиадын ба РСФСР-эй чемпионуудай нэрэзэргэ олгогдоо.

Болохоёо байгаа мүрысөөнүүдэй үедэ 22 зүйлэй спортоор республикын эгээ эрхим, олон зуугаад спорсменүүд шалгаржа гараха байна. Тэдээн сооһоо эрхимэй эрхимүүдтэнь август соо болохоёо байгаа СССР-эй арадуудай спартакиадада манай республикын спортивна нэрэ хүндые хамгаалхыень даалгахабди.

(ТАСС).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ



Москва. Можайска шоссе.
ТАСС-эй фотохронико.



Советскэ Союзай радиопромышленностиин предприятинууд энэ жэлдэ шэнэ тухэлэй телевизорнуудые гаргажа эхилхэ юм. Московско телевизионно заводой инженернүүд «Янтарь», «Рубин» гэжэ телевизорнуудые ухаалан зохёогоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Янтарь», «Рубин» гэжэ телевизорнуудэй главна конструктор В. М. Хахарев «Рубин» гэжэ телевизорэй дэргэдэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Московско областиин таряалан дээрэ

Московско областиин олонхи районуудта бороо ехээр орожо, кукурузын, хартаабхын, овощиин һайнаар ургахада туһална. Механизаторнууд ба колхознигууд пропашной культурануудаа хаа хаанагүй һайнаар харууһалжа байна.

(ТАСС).

Ленинэй памятник табигдаба

ШУАХЕВИ, (Аджарска АССР). июлиин 5. (ТАСС). Эндэ—үндэр хадата Шуахевскэ районой центртэ — В. И. Ленинэй памятник табилга баяр ёһолололой оршон байдалда үнгэрөө. Баяр ёһололой митингдэ олон мянган ажалшад хабаадалсаа.

Хушалтань аалиханаар һэлигдэжэ, тэндэ байгшад Коммунистическэ партиин, Советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша Владимир Ильич Ленинэй һүр жабхаланта дүрсые хараба.

Таба хахад метр үндэр скульптура гоё һайхан табсан дээрэ табяатай.

Шэнэ газарнуудта эльгээгдэхэ тепловозууд бүтээгдэнэ

КАЛУГА, июлиин 4. (ТАСС). «ТУ-2» гэһэн туршалгын түрүүшын тепловозууд Калугын машина бүтээдэг заводой хабсаргалгын цехһээ гараба. Тэдэнэр шэнэ газарнуудай ашаглагдажа байгаа районуудтахи нарин харгытай түмэр замуудта хүдэлмэрилхын тулада бүтээгдэнхэй. Шэнэ машина 300 мориной хүсэтэй дизельнэ двигательтэй ба 195 киловатт хүсэтэй генератортай юм. Энэ тепловоз час соо 50 километр ябаха ба хэдэн зуун тонно ашаа шэрэжэ шадаха байна.

Шэнэ машина паровозһоо нилээд һайн ба уһа, түлишэ хододоо хэрэглэжэ байдаггүй юм.

Казахстанай, Уралай ба оронойнгоо бусад районуудай түмэр замай магистральнуудһаа энэ заводто олон машинистнууд ерээ. Тэдэнэр нарин харгыгаар ябаха тепловозуудые шудалжа, байгууламжыень һайжаруулхада туһалха байна.

Заводой коллектив «ТУ-2» тепловозуудые олоор гаргажа эхилээ. Шэнэ ургасын таряа тээжэ эхилтэр түрүүшын хэдэн арбаад иимэ машинанууд шэнэ газарнуудта эльгээгдэхээр хараалагдаба.



Сталинска область. Приморско районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой цигайска хониной племенной фермэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ гурбадахи жэлээ дэлгэрэнгыгээр харуулагдажа байна.

Энэ жэлдэ колхозой хонишод хонин бүриһөө табан килограмм нооһо хайшалжа абаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой эрхим хонишодой нэгэн И. Ильченко хонидоо адуулжа ябана.

ТАСС-эй фотохронико.



Алтайска хизаар. Ойроо хүртөөгүй шэнэ газар дээрэ 1954 оной хабар «Алтай» гэжэ орооһо таряанай совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй түрүүшын майхангууд табигдаһан юм.

Байн байн майхангуудай орондо гоё һайхан гэр байшангууд бии болоо бэлэй. Мүнөө тосхоной тэг дунда табан гектарта сэсэрлиг таригданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдэлмэришэд совхозой сэсэрлигые хашаалжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Үүлтэртэ хонидой шэнэ совхозууд

Оронойнмай хони үсхэбэрилдэг совхозууд эсэгэ оронойнгоо үүлтэртэ хусануудые колхозой ба совхозой хони үүлтэржүүлхын тулада олоорнь үсхэбэрилжэ байна. Үнгэрөөшэ жэлэй һүүл багта совхозууд 120 мянган толгой залуу хонидые колхозуудта ба хони үсхэбэрилдэг совхозуудта үгөө.

Үүлтэртэ хонидой бүри хэрэгтэй боложо байһые хараадаа абаха зуураа, СССР-эй Совхозуудай министерство, мүнөө бии байгаа хони үсхэбэрилгын ажахынуудай база дээрэ 20 шэнэ совхозуудые эмхидхэхэ гэжэ шиидээ. Тэдэнэй юһэниинь Российска Федерацида, бэшэниинь Казахстан, Киргизидэ байгуулагдаха юм. Новосибирскэ областиин, Красноярска ба Алтайн хизаарнуудай шэнэ ажахынууд ашаг шэмэ ехэтэй Алтайн үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилхэ байна.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ гээшэ олониитэ зоной үүсхэл эдэбхиие дээшэлүүлхэ хүсэн түгэлдэр зэбсэг мүн

Манай Эхэ ороной олон түмэн ажалшад мүнөө үедэ КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Эдэ шиидхэбэринүүд партиин болон бүхы советскэ арадай ажал-ябуулгада орьёлмо шэнэ сохилто оруулаа, олониитэ зоной үүсхэлтэ эдэбхиие саашадань бадаруулха арга боломжо байгуулаа.

Дутуунуудые усадхаха, коммунистическэ байгуулалтын бүхы һалбаринуудта олониитэ зоной үүсхэлые хүгжөөхэ шалгарһан зэбсэг, мүн байгааша шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгые бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхые съезд уряалһан байна.

И. В. Сталинай ажабайдалай һүүлшын жэлнүүдтэ илангаяа үргэнөөр дэлгэрһэн гансал нэгэн хүндэ һүгэдэн шүтэлгэ хадаа хүтэлбэрилгын албан хойрог арга шүүмжэлгые хашадаг, хизаарладаг байгаа, бодото байдалые шэмэглэн гоёодог, бэеэ магтаха, ехэрхэхэ зан түрүүлдэг байгаа. Эдэ бүгэдэ хадаа партийна организацинуудай, мүн партийнабэшэ үргэн олониитэ ажалшадай үүсхэл эдэбхиие багадхадаг, доошолуулдаг байгаа.

Ганса нэгэн хүндэ һүгэдэн шүтэлгые эрид ехээр буруушаагаад, Коммунистическэ парти өөрынгөө XX съезд дээрэ энээн тухайгаа сэхэ мэдүүлээ. Ганса нэгэн хүндэ һүгэдэн шүтэлгын хойшолонгуудые эсэстэнь хүрэтэр усадхаха, партийна болон гүрэнэй ажабайдалда ленинскэ ёһо гуримууд ба принципүүдые бүри мүнөөһэн һэргээн дээшэлүүлхэ, советскэ демократизмые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, ажахын болон культурна байгуулалгада олониитэ зоной үүсхэл ябуулалгые үргэнөөр хэрэглэхэ гэһэн зорилго съезд табяа.

Манай ороной урда байһан түйлай ехэ зорилгонууд хадаа ажалшадай үүсхэл эдэбхиие саашадаа дээшэлүүлхэ, гүрэниие ударидалгада, эмхидхэлэй-ажахын бүхы ажал-ябуулгада олониитэ зоной бүри үргэнөөр хабаадалсаха гэһэн эрилтэ табина гэжэ КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд соо заагдана.

Тиихэдэ энэ хадаа өөрыгөө шүүмжэлгые, илангаяа дороһоо гараһан шүүмжэлые хүгжөөлгэтэй нягта холбоотой. Олониитэ зоной һанамжада, тэдэнэй шүүмжэлһэн ажаглалтануудта, тэдэнэй дурадхалнууд болон зүбшөөлнүүдтэ тон ехэ анхаралтайгаар хандахые парти эринэ. Советскэ хүнүүдэй урган байгаа оюун мэдэрэл, манай ажахын болон культурна байгуулалтын амжалтатайгаар дэбжэхэ тухай тэдэнэй анхарал оролдолго дороһоо гараһан шүүмжэлэл соо харагдана.

Манай урагшаа дабшалтын дутуунууд болон бэрхэшээлнүүд тухай арадта үнэниие хэлэхээ айха огто хэрэггүй гэжэ В. И. Ленин һургадаг байгаа. Коммунистическэ общество байгуулгада, дэлхэйн түүхэдэ үзэгдөөгүй иимэ схэ хэрэгтэ алдуу гаргангүй байжа болохо юм гэжэ һанадаг хүнүүдые Ленин наада баридаг һэн.

Өөһэдынгөө дутуунуудые болон алдуунуудые бидэндэ нюуһанай хэрэг байхагүй, яахадааб гэхэдэ, бидэ зүб замаар ябанабди. Коммунистическэ партиин политикые арад өөрынгөө ажабайдалай дүй дүршэлөөр шалгаа, тэрээнэй зүб байһандалаб үнэншоо. Тиигэбэшье, манайда дутуу зүйлнүүд үшөө олон бии. Эдэ дутуунуудтай тэмсэлдэ олониитэ зониие үргэнөөр хабаадуулха тудам, тэдэ дутуунууд үсөөрхэ байна.

Нюур сахингүй, зоримгойгоор, айлтагүйгөөр шүүмжэлхэ гэһэн партиин XX съездын уряае советскэ хүнүүд халуунаар дэмжэн абаа.

Ямар юумэндэ эсэргүүгээр шүүмжэлэл зорюулха хэрэгтэйб? Түбхын түрүүндэ һайзгайрхаха ябадалда, бардамналгада, һанаа амар бололгодо эсэргүүгээр зорюулха хэрэгтэй. Манайда энэ эрэмдэгтэ ябадалай нилээд үргэнөөр дэлгэрээд, ехэ хохидол үзүүлжэ байһыень нюуха юун байхаб? Предприяти дээрэ гү, али колхоздо зарим хэды амжалта туйлаһан бэсэрээ, тэрээгээрээ хүнүүдээ һанаагаа амаршадаг, амжалтануудаа али болохоор магтадаг, тиигээд хүдэлмэриингөө үрэ дүнгые большевистскэ даруу зантайгаар, эрилтэ ехэтэйгээр сэгнэжэ, урагшаа улам саашаа дабшахын тулада шэнэ арга боломжонуудые оролдосотойгоор бэдэрхын орондо, харин амжалтануудаа һайрхажа ябадаг, иимэ ушарнууд манайда үсөөн гээшэ аал. Үсэгэлдэрэйнгөө илалтануудаар һанаагаа амаршадаг хүн өөрынгөө хүдэлмэриие саашадань хайшан гээд һайжаруулхаб гэжэ бодохоёо болишодог, тиигээд гээгдэгшэдэй тоодо тэрэ заатагүй орошодог.

Шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэлгын үүргэнь юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа хүнүүдэй һанаае амаруулдаггүй, хүнүүдтэ үүсхэл түрүүлдэг, улам бүри шэнэ амжалтануудые ходо туйлажа байха гэһэн эрмэлзэлгэ бии болгодог байна.

Партийна болон гүрэнэй аппарадай, манай ажахын болон ниитын организацинуудай, мүн тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй эмхидхэлэй үүргые дээшэлүүлхэ талаар партиин түйлай ехэ хүдэлмэри ябуулжа байһаниинь мэдээжэ. Хэрэггүй бэшэлгэнүүд, орёо түбэгтэй тоосоонууд үсөөрөө, ажалшадай дурадхалнууд анхаралтайгаар, саг соонь харагдадаг болоо, үйлэдбэриин зүблөөнүүдэй, ниитын комиссинуудай үүргэ эдэбхижээ. Зүгөөр гүрэнэй болон партийна аппарадта, предприятинууд болон колхозуудта албан хойрог этэгээдүүд үшөө үсөөн бэшэ бии. Тэдэнэр дайралдаһан ушар бүхэндэ дээрэһээл заабаринуудые хүлеэгээд һуудаг, олониитэ зоной дунда эмхидхэлэй бодото хүдэлмэри ябуулхын орондо заседанинууд болон зүблөөнүүдые үнгэргөөд дүүргэдэг, саарһанууд, резолюцинууд соогуур олохон ушарта хүнүүдые харадаггүй, тэдэнэй ажаглалта болон дурадхалнуудта анхаралаа табидаггүй, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэлые шэнжэлэн үзэхэ гэжэ оролдодоггүй байха юм.

Өөрынгөө дурадхалые али нэгэ уралан нарижуулагшын гү, али ухаалан зохёогшын хэдэн жэл соо бэелүүлэнгүй байдаг ушарнууд үсөөн бэшэ үзэгдэдэг. Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй гайхамшагта хэдэн олон үүсхэлнүүд ахир өөдэгүй хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр дэмжэгдэнгүй, дэлгэрүүлэгдэнгүй үлэшэдэг гээшэб!

Энэ мэтын баримтануудые зоримгойгоор элишэлхые, олониитэ зоной үүсхэл эдэбхи тухай анхарал оролдолго гаргадаггүй хүнүүдые эрид шангаар шүүмжэлхые парти уряална. Ажалшадай дурадхалнууд болон ажаглалтанууд хадаа ажал ба үйлэдбэриин эмхидхэлые нарижуулха, манай предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха арга хододоо олгодог тон ехэ хүсэн гээшэ.

Хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай дурадхалнуудһаа, олониитэ зоной дүй дүршэлһөө эшэ үндэһэ абажа, партиин Центральна Комитет ба Советскэ Правительство, тэрэшэлэн нютагуудтахи партийна болон советскэ органууд хадаа гүрэнэй ажахын ба культурна байгуулалтын тон шухала асуудалнуудаар шиидхэбэринүүдые баталан абана. Тиин зургаадахи табанжэлэй түсэбые зохёолгодо юһэ гаран мянга предприятинуудай коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна, тэдэнэй дурадхалнуудые түсэблэгшэ органууд анхаралтайгаар хараадаа абаһан байгаа.

Шүүмжэлэлэй нүлөөлхы хүсэтэй байха гээшэ олониитэ зоной үүсхэл эдэбхиие бадаруулха эгээн шухала арга нүхэсэл болоно. Тэрэ хадаа дүй дүршэлөөр, мүн элишэлэгдэһэн дутуу дундануудые ба алдуунуудые заһаруулгаар тодоруулагдана.

Шүүмжэлэлэй удхые элишэлэн гаргаха гээшэ дутуунуудые, мүн тэдэнэй шалтагаануудые түргэнөөр усадхалгада анхаралаа хандуулха гэһэн удхатай. Хэрэгэй аша туһада бэшэ, харин ёһын тэдыдэ, наахануур алдуугаа мэдэрээд хизаарлашадаг ушарнууд үсөөн бэшэ. Шүүмжэлэлэй дүүрэмсээр, хамаг юумэ хуушанайхяараа' үлэшэдэг.

Жэшээлхэдэ, али нэгэн хүдэлмэрилэгшэдые газетэдэ шүүмжэлэн бэшэһэнэй һүүлээр, шүүмжэлэлэй зүб байһые мэдэрһэн, мүн абтаһан хэмжээнүүдые дэлгэрэнгыгээр тоолоһон бэшэг ерээд, харин бодото дээрээ юушье хэгдэнгүй байдаг баримтанууд үзэгдэдэг.

Хэблэлэй хэһэн шүүмжэлгэнүүдтэ тушаалта нюурнууд ба эмхи зургаанудай ямараар хандаха ёһотой байһан тухай партиин VIII съездын тон шухала шиидхэбэриие һануулхада таатай байна: «Тэрэнэй ябуулга тухайнь хэблэлдэ хэлэгдэһэн нюурнууд гү, али эмхи зургаанууд хадаа үнэн бодото буруушаалгые тэрэ газетын хуудаһануудта тон богонихон болзор соо толилхо гү, али усадхагдаһан дутуунууд болон алдуунууд тухай заажа мэдээсэхэ уялгатай.»

Шүүмжэлэлэй һүүлээр элишэлэгдэһэн дутуунуудые усадхаха тушаа хэмжээнүүд абтаха зэргэтэй, гэжэ парти эрилтэ хэдэг. Хэблэлдэ, суглаанууд дээрэ, үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ ажалшадай бэшэгүүд соо хэгдэһэн бодото ажаглалта болон дурадхал бүхэн анхаралтайгаар харагдаха, ажабайдал дээрэ, үнэн хэрэг дээрэ бэелүүлэгдэхэ ёһотой. Энэ хадаа олониитэ зоной творческо үүсхэл болон эдэбхиие, тэрэ тоодо ёһотой шүүмжэлэл болон өөрынгөө шүүмжэлэлгые дэлгэрүүлхэ эрхим арга мүн. Дурадхалнуудыень анхаралдаа абтажа, аша туһа хүргөө гэжэ хүнүүд мэдэхэдээ, дутуунуудые элишэлхэ, усадхаха гэжэ бүри ехэ дуратайгаар оролсохо бшуу. Тэдэнэр өөһэдынгөө ажаглалтануудтайгаар заводой директортэшье, партийна комитедүүдтэшье, нютагай Советтэшье хандаха, өөһэдынгөө дурадхалнуудые министрнүүдтэшье болон эмхи зургаануудта эльгээхэ байна. Энэ тон шухала удхашанартай. Яахадааб гэхэдэ, олониитэ зоной эдэбхитэйгээр хабаадалсаад лэ байгаа һаань, промышленность болон хүдөө ажахын хүдэлмэриие саашань һайжаруулха, наука болон культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө түйлай ехэ арга боломжонуудые гүнзэгыгөөр элишэлээд, бүримүһэн хэрэглэхэ байнабди.

Дурадхалнууд бултадаа дары сагаар дүүргэгдэхээр бэшэ, бүхы ажаглалтанууд дууһан зүб бэшэ байжашье болохо байна. Хүнүүд эндүүржэшье болодог, бэелүүлэгдэхээр бэшэ гү, али мүнөө дээрээ бэелүүлхын аргагүй, харин огто таарахашьегүй дурадхалнуудые хүнүүд заримдаа оруулдаг байха юм. Зорилго юуб гэхэдэ, үнэтэй туһатай, һайн зүйлые дэмжэхэ, тиигээд хүнэй эндүүрээ һаань, тэрэнэй буруу байгаа һаань, сэхэ большевистскэ ёһоор тэрээндэ тайлбарилжа үгэхэ ёһотой.

Партийна болон гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэд шухала ба онсо олон асуудалнуудые үдэр бүри шиидхэхэ баатай болодог. Тэдэнэй хүдэлмэридэ эндүүрэлгэнүүд, алдуунууд үсөөн бэшэ ушардаг. Тэдэниие зоримгойгоор элишэлээд, дутуунууд болон алдуунуудай шэнжэ шанарые, тэдэнэй шалтагаануудые зүбөөр сэгнэхэ хэрэгые түргэнөөр һайжаруулжа шадаха шухала гэжэ парти һургана.

Алдуунууд болон дутуунуудаа сэхэ мэдэрээд, эрид шууд усадхаха зуураа, һайн юумые обёороогүй һаа, буруу гээшэ. Харин тиигээд хамаг юумые дууһан муушалхаар бэлэн хүнүүд байдаг. Энэ хадаа манай партида, большевизмын бүхы уг заршамда харша ябадал мүн. Хүдэлмэриингөө алдуунууд болон дутуунуудые сэхэ мэдэрээд, усадхаха, хэнэйшье хэһэн зүб бүхы ажаглалтануудта ходо анхаралтайгаар хандаха, тэрээн дээрэһээ шухала тобшололнуудые хэхэ хэрэгтэй гэжэ парти һургана. Шүүмжэлэлһээ тунхаридаг, илангаяа шүүмжэлэлэй түлөө мүрдэлгэ хэдэг хүнүүдые парти хатуугаар хэһээдэг. Зүгөөр шүүмжэлэлэй уряагаар бэеэ далдалаад, манай бодото байдалые худалаар хардадаг, партиин политикын үндэһэ һууриие шалгалта хэдэг, мүн дутуунуудые зорюута үлүүгээр ехэдхэдэг, үнэн сэхэ хүнүүдые баримтагүйгөөр муушалха гэжэ һэдэдэг уладуудта буулта хэжэ болохогүй.

Хэрэгэй аша туһада хэгдэһэн, хүдэлмэриие һайжаруулгада туһаллаг коммунизмын түлөө тэмсэлдэ олониитэ зоной зохёон бүтээгшэ үүсхэл болон эдэбхи хэшээлые шэнэ хүсэтэйгөөр бадаруулдаг үнэн сэхэ зүб шүүмжэлэл бидэндэ хэрэгтэй. Манай парти, тэрэнэй Центральна Комитет иимэ шүүмжэлэлые дэлгэрүүлгэдэ партийна организацинуудай, мүн советскэ арадай анхаралые зорюулна.

Зоримгой, дайшалхы шанартай шүүмжэлэл, илангаяа дороһоо гараһан шүүмжэлэл хадаа олониитэ зоной үүсхэлые, мүн КПСС-эй XX съездын табиһан түйлай ехэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тэдэнэй эдэбхиие дээшэлүүлхэ хүсэн түгэлдэр зэбсэг мүн гэжэ парти тоолоно.

С. МЕЗЕНЦЕВ.

Шухала хэрэг мартагдана

Сэлэнгын МТС-эй дэргэдэ томохон партийна организаци бии юм. Тэрэ 40 гаран коммунистнуудтай. Зүгөөр коммунистнуудай тоо бүришье олон байха байгаа. Теэд энэ парторганизаци һүүлэй 2—3 жэлэй турша соо өөһэдынгөө зэргые улам олошоруулхын тула өөдтэй юумэ хэнэгүй. МТС-тэ 300 гаран механизаторнууд, албахаагшад бии. Тэдэнэй дунда ажал хүдэлмэридөө шалгарһан, эдэбхи үүсхэлтэй хүнүүд яһала олон. Тэдэнэр ниитын хүдэлмэридэ ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна.

Хэды иимэ байбашье, МТС-эй парторганизаци, нэн түрүүн гэрэнэй секретарь нүхэр А. Агильдин түрүү хүнүүдһээ партийна организациин зэргые олошоруулхын тулада анхаралаа багаар табина.

П. Ангиров, КПСС-эй гэшүүн.



Һаяхан советскэ хэдэн туристнууд «Победа» гэжэ теплоходоор Европые тойрон аяншалһан байна. Италида ябахадаа туристнууд Неаполь, Помпея, Сорренто, Рим городуудые, Капри аралые хараһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: туристнууд Сорренто городто хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэжэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Хэлсэһэнээ хэзээ дүүргэхэ юм?

— Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада тэжээл ехээр бэлдэхэ, тэдэнэй тоодо набшаһата тэжээл хонин бүридэ 27 килограммһаа бага бэшээр бэлэдхэхэбди,—гэжэ байгаад тээсгэн болоһон Кяхтын аймгүйсэдкомой сесси дээрэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд хэлэһэн юм.

Тэрэ сессиһээ хойшо хэдэн үдэр үнгэрөө. Гэбэшье, аймагай олонхи колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ эмхидхэгдээгүй байһаар. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 13 мянгаад хонитой юм. Тэдээндэ 4000 шахуу центнер набшаһата тэжээл хэрэгтэй. Теэд нэгэдэхи комплексно бригадада оройдоо 5—6 һурагшадһаа бүридэһэн звено хүдэлжэ байна. Колхозой бэшэ бригаданууд энэ хүдэлмэридэ хабааданагүй.

— Сельсоведэй сесси дээрэ энэ асуудал шиидхэхэбди,—гэжэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цикало һанаа амараар хөөрэнэ. Сэлэнгэ мүрэниие, Савва горхо зубшаад бургааһа, хуһанай набшаһа намаагай элбэг байбашье, энэ колхоз набшаһата тэжээл бэлдэжэ захалаагүй.

Мүн Сталинай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта (түрүүлэгшэнэрынь нүхэд Иринчеев, Афанасьев) набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые эмхидхээгүй байһаар. Зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд шефтээ абаһан организацинууднай хүдэлмэришэдые эльгээжэ, тэжээл бэлдэжэ үгэхэ бэзэ гэжэ найдаад, юушье хэнэгүй.

Колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд набшаһата тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэриие дары сагтаа эмхидхэхэ ёһотой.

Д. Болхоев, манай корр.

Түсэбһөө гадуур нооһо тушааба

Үнгэрһэн үбэлдөө хонидоо һайнаар харууһалһанай ашаар Закаменай аймагай Утаата-Далахайн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой хонишод урда жэлнүүдтэ орходоо ехэ нооһо хайшалһан байна. Иигэжэ эндэхи хонишод түсэбһөө гадуур нооһо тушааха аргатай болобо.

Тус колхоз түсэбэй ёһоор 13 центнер нооһо гүрэндөө тушааха байһан аад, мүнөө 14 центнерһээ үлүүтэй нооһо тушаагаа.

Эндэхи хонишод ерэхэ зундаа хонидһоо бүри ехэ нооһо хайшалха гэжэ уялга абанхай. Мүнөө тэдэнэр хонидоо зунай бэлшээриин үедэ һайнаар таргалуулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоно.

Ф. Цыренжапов.

Табанжэлэй түрүүшүүл

Уралан нарижуулагша

Паровозо-вагонно заводой паровозно мөөрын цех. Эндэ хуушан мөөрнүүдые заһабарилдаг, мүн шэнээршье бүтээдэг юм. Зүүн, баруун тээшээ һунаһан ехэ корпус соо голдоо холбогдоһон мөөрнүүд хэдэн рядаар жэрыллдэнэ. Тэдэнэй дээгүүр «Түмэр замшадай һайндэрые ажалай амжалтаар уттая!» гэһэн уряа лозунг элихэнээр харагдана.

Бэлэн болгогдоһон мөөрэнүүдые тойрожо, хойто ханын захаар зэргэлһэн токарна ехэ станогуудай хажууда ерэхэдэ, хүн бүхэн ехэл сүлөөгүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Юуб гэхэдэ, халаанай хүдэлмэри дүүрэхэ үшөө үдыхэн байгаа. Захын хоёр ехэ станогуудай нэгэндэ хүдэлжэ байһан наһажаал болоһон нэгэ хүн хажуудаа байһан залуухан хүбүүндэ тон ханамжатайгаар хэлэнэ, хургаараашье заана. Эршэн дундаа эрьелдэжэ байһан үрэмынь мөөрын гол болохо бүдүүн гэгшын түмэртэ аалиханаар ошожо тулашана. Хүхэ ногоон үнгэтэй жэжэхэн түмэр зомгоолой мушхаралдан һубагдахань һонирхолтой.

— Коля, ши ёһотой бэрхэ токарь боложо, хүсэтэ паровозуудые бүтээлсэдэг хүн болохо гээ һаа, хамагай түрүүн энэ станогые тон бишыхан шурэбтэнь хүрэтэр шудалха ёһотойш. Би шамдал адли олон залуушуулые токариин мэргэжэлдэ һургааб. Мүнөө тэдэнэр намһаа бэрхээр ажалладаг юм,—гэжэ тэрэ хүн хажуудахи хүбүүндээ хэлэжэ байжа хүдэлмэрилнэ.

— Оролдохоб, паровоз бүтээлсэхэ гээшэ ямар ехэ зол бэ? Арадаймнай ажахыда хэрэгтэй эд бараанай ехэнхи хубинь түмэр замаар лэ, паровозуудаар шэрэгдэнэ ха юм.

— Зүб даа, Ангар дээрэхи хүсэтэ электростанцинуудай баригдахада манайшье эндэ электровозууд ябадаг болохол. Тиихэдэнь бидэшни электровозуудые бүтээдэг болохобди. Тэрэ болотор ши эрхим разрядтай токарь болоод байха ёһотойш,—гээд хүбүүнэй урдаһаань сэхэ хараад байгаа һэн...

Коля хүбүүнтэй хөөрэлдэгшэ тус цехын түрүү токарьнуудай нэгэн Федор Басманов болоно. Энэ хүнэй даруу зантай, хүдэлмэридөө эзэн ёһоор хандадаг ба хэрэгээ һайн мэдэхэ байһыень хараһаар тухайлжа болохо юм. Олон жэлэй дүршэлтэй, хүдэлмэришэ хүдэр гарнуудтай станогойнь оньһонууд оншотойхноор хүдэлнэ.

Паровозой мөөрын пальцые го[...] донь һуулгаха нүхэ үрэмдэжэ га[...] гаха гээшэ эгээл орёо, ажал ехэтэ[...] токарна хүдэлмэринүүдэй нэг[...] байна. Тэрэ пальцын һуулгагда[...] нүхэн нэгэхэн миллиметр гаж[...] байгаа һаа, голодоһондо тоолог[...] жо, мөөрын гол болохо ехэ мета[...] хаягдаха болоно. Тиимэһээ эдэ н[...] хэнүүдые үрэмдэлгэдэ цехын д[...] дүршэл ехэтэй токарьнууд табигда[...] даг байна. Нүхэр Басманов гол[...] нүхэ үрэмдэлгын технологие һ[...] жаруулхые оролдоһоор үнинэй. Т[...] рэнэй тулада нёдондо жэлдэ техни[...] ческэ литературашье уншаа, урал[...] нарижуулгын хэдэн дурадхали[...] дыешье зохёогоод үзөө. Теэд бала[...] шье һайн үрэ дүн туйлажа шад[...] гүй.

Зориһондоо хүрэхэб гэжэ эр[...] шиидэһэн энэ новатор 19[...] оной эхинһээ хэдэн туршал[...] нуудые шэнээр хэжэ эхилһэн бай[...] Эсэшэгүй оролдолго гаргаһанайн[...] ашаар нүхэр Басманов һанаһан[...] хүрэжэ шадаа. «Р-18» маркын т[...] хай металлаар хоёр отолууртай [...] нэ түхэлэй үрэм зохёожорхёо. Э[...] үрэм хуушанайхиһаа юугээрээ һ[...] бэ гэхэдэ, тэрэ хоёр отолуур[...] жэгдээр отолходоо тон тэгшээр я[...] даг, бүри хахадшье миллиметр [...] жуу тээшээ гарадатгүй байба. У[...] лан нарижуулагшын дурадхал[...] цехын үйлэдбэридэ хэрэглэжэ э[...] лээд байхадаа, голодоһоной гара[...] ябадал эрид хорожо, станок [...] хэн жэлдээ 7 мянга гаран түхэри[...] арьбалалта хэхэ аргатай болоо.

Түмэр замшадай һайндэрэй х[...] дэлэлдэ дэлгэрһэн социалистиче[...] мүрысөөндэ хабаадалсаха зуур[...] Федор Басманов жэлэй эсэс боло[...] хоёр хүниие токариин мэргэжэл[...] һургаха гэһэн уялга абаад, тэрэ[...] амжалтатайгаар дүүргэжэ бай[...] һургажа байгшадайнь нэгэн нү[...] Максимов мүнөө бэеэ даагаад с[...] ногто хүдэлмэрилдэг болонхой.

— Зургаадахи табанжэлдэ аж[...] лай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ [...] лаар КПСС-эй XX съездын шиид[...] бэринүүдые бэелүүлэн, үнгэрэг[...] табанжэлэйхиһээ бүри ехэ амжа[...] туйлаха зорилготойб,—гэжэ нү[...] Басманов омогтойгоор хөөрэнэ.

Б. Будаев.

ЗАИГРАЙН АЙМАГТА

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЙ ТҮРҮҮ ПУНКТ

Ээрын леспромхозой Дардункул гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктын модошод һаяхан ажалай шэнэ илалта туйлаба. Тэдэнэр модо бэлэдхэхэ долоон һарынгаа түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэһэн байна. Мүнөө эндэхи модошод август һарын түсэбөөр ажаллана.

Тус пунктын олонхи модошод даалгабаряа ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Электрохюрөөгэй мотористнууд Василий Пестряков, Василий Шокорев хэдэн жэлэй турша соо бүтээсэтэ ажалай жэшээ харуулна. Тракториснууд Йонас Наборас, Антон Матыкас, модо таллуулагшад Петр Заичкин, Иван Копщар оролдосотой ажалаараа суурхадаг болонхой.

ҺУРАГШАДАЙ СПАРТАКИАДА

Гурбан үдэр соо үргэлжэлһэн аймагай һурагшадай спартакиадада зургаан дунда һургуулинуудай командануд хабаадалсаа. Гурбадахи спортивна разрядай 7 нормативаар, эдиршүүлэй разрядай 34 нормативуудаар мүрысөөн үнгэргэгдэһэн байна. Энэ мүрысөөндэ ниитын нэгэдэхи һуури Заиграйн дунда һургуулиин физкультурна коллектив эзэлбэ. Онохойн, Үнэгэтэйн дунда һургуулинуудай спортсменүүд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

ГҮРЭНТЭЕЭ ТООСОБО

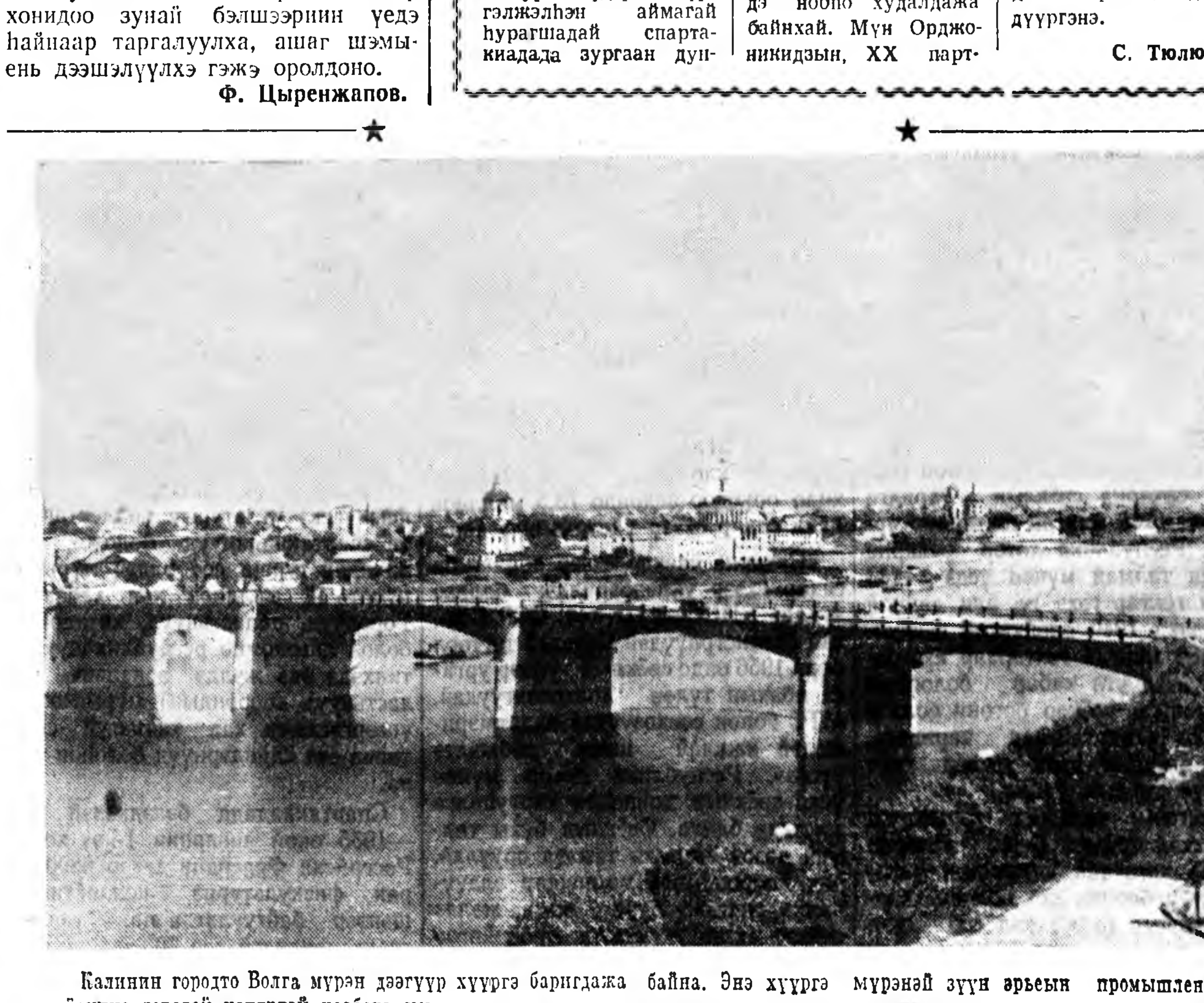
Уялгата ёһоор гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө аймаг соогоо эгээн түрүүлэн Сталинай, Молотовой, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд дүүргэбэ. Эдэ колхозуудта хонин бүриһөө 2—2,2 килограмм нооһон хайшалагдаа. Нооһонойнь шанар һайн гэжэ сэгнэгдэө. Мүнөө эдэ колхозууд гүрэндэ нооһо худалдажа байнхай. Мүн Орджоникидзын, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө дүүргүүтэй байна.

ЖОЛООДОГШОДОЙ АЖАЛАЙ ЖЭШЭЭ

Шулуутайн леспромхозой Тамахтай гэжэ модо бэлэдхэлэй пунктын автомашинануудай олонхи жолоодогшод модо шэрэлгэ дээрэ ажаллаха зуураа, халаан бүхэнэйнгөө даалгабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Жолоодогшод Николай Аносов, Ангис Шипялис «МАЗ-200» маркын ашаанай шэнэ машиные һайнаар ашаглажа шадана. Тэдэнэр халаан соогоо 40 кубометр модо шэрэхэ даалгабаритай аад, 60 кубометр шэрэнэ.

Мүн жолоодогшод Николай ба Михаил Четвертухинтан, Николай Степанов, крановщик Виктор Селезнев халаанайнгаа даалгабари 1,5 дахин дүүргэнэ.

С. Тюлюкин.



Калинин городто Волга мүрэн дээгүүр хүүргэ баригдажа байна. Энэ хүүргэ мүрэнэй зүүн эрьеын промышленна районие городой центртэй холбохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Волга дээрэ баригдажа байһан хүүргэ. **ТАСС-эй фотохронико.**

Ѳолдосото ажалай үрэ дүн

айкало-Кударын аймагай Ждаей нэрэмжэтэ колхозой хонинойрна фермэ (даагшань нүхэр ерин) нарин ба нарибтар ноойн хонидоор олон боложо байна. фермынхид үбэлэй үедэ хонидоо эр харууhалжа, зунай бэлшээ тобир тарганаар гаргаа.

олхозой хонишод энэ зундаа хо бүриhөө 3,9 килограмм, зарим дhоо 8 килограмм ноохо хайhан байна. Мүн эндэхи хонишод бүри hайн үүлтэртэй хонидые кээжэ, бусад колхозуудта худал а.

ермын хүдэлмэрилэгшэд хонигоо ашаг шэмые саашадань элүүлхэ, хонидhоо бүри ехэ ho абадаг болохо гэhэн уялга ад, эршэмтэйгээр ажаллажа а.

А. Михайлов.

олхоздо агитбригада ерэбэ

Красный партизан» колхозhoo ть Сталина» ошодог харгыгаар 3-51» маркын машина бүмбэр. Машинын бортнуудта улаан бүд э элдэб уряа лозуннууд бэшэ хададганхай. Уданшьегүй, тус шина Анаа голые гаталжа, кол й газаа ерээд зогсошобо. Энэ а Хориин аймагай Культурын шангай уранhайханай самодеяностиин агитбригада (хүтэлбэгшэнь нүхэр И. Борисов) ба ьтурын таhагай кинолекторий номеханигынь нүхэр Б. Тар) колхознигуудта концерт ба киильм харуулхаяа ерэhэн байна. агитбригада ба кинолектори бүхабарай тарилгын эхилхэhээ хойолон концерт, кинофильмнүүдые уулаа. Агитбригадын концертнэ раммадань ород арадай дуу д ба частушканууд, уран ор уншалга, сатира, юмор бо бусад зүйлнүүд бии юм. Агитгадын гэшүүд А. Агильди А. Афанасьева, И. Борисов, Афанасьев гэгшэдые хүн зон уунаар угтаа. Концертын дүүсээр «Дүүрээдүй повесть» гэжэ офильм харуулагдаhан байна.

ус агитбригадын гэшүүдтэ ба омеханигта халуун баярые хүр э, хойшодоо хододоо ерэжэ байынь колхознигууд хүсэбэ.

Р. Цыренов.

Залуу мэргэжэлтэд

угышэд-садоводуудай республиска нэгэ жэлэй hургуулиие жэл и олон хүн дүүргэжэ гарана. Энэ дэ тус hургуулиие мүн лэ олон гэжэлтэд дүүргэжэ, республи аймагуудай колхозуудта ошохо .

Мүнөө эндэхи курсантнууд үбэл олоhон мэргэжэлээ ажал дээрэ өөр, hайнаар хэрэглэхын тула ктика гаража байнхай. Тэдэнэр спубликын үрэ жэмэсэй туршал станцида ажаллана.

Ю. Болотский.

Манай республикын зал соо

«Дальний Восток» гэжэ павильоной нэгэ томо зал соо «Бурят-Монголой АССР»—гэжэ мүнгэн сагаан томо үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Энэ хадаа манай республикын түрүү колхозуудай, колхознигуудай болон механизаторнуудай шэн зоригто ажалые харуулhан зал болоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүтэлбэри дэрэ агуу ехэ ород арадай туhаламжаар Бурят-Монгол хүгжэн бадарhан социалистическэ промышленностьтай ба механизировалэгдэhэн томо хүдөө ажахынтай республика болонхой гэжэ тусхай стенд дээрэ уншанабди. Энэ стендын тэг дундань Улан-Удын паровозо-вагонно заводой томо гэгшын зураг байна. Доодо тээнь—паровозой макет. Эндэhээ эхилэн выставкэ харагшад республикымнай промышленностьтай танилсанад. Хубсаhа угаадаг машина, керогаз, илангаяа москвагаархинай, эндэ орогшодой анхаралые ехээр хандуулна. Сэмбын фабрикын хэhэн зүйлнүүд—костюмай трико, драп, шаль, плати—эндэ олон. Мяха-консервын комбинадай консервэнүүд аржиилдан байна. Манай республикын баялиг ашагтай малтамалнууд, шулуу нүүрhэн, үнгэтэ металлнууд, элдэб түрэлэй модонууд, ангай арhануд элбэгээр табяатай. Мүн Бичүрын заводой үйлэдбэрилhэн сахар мэшээг соо байна. Эдэ ба бусад экспонадууд манай республикын промышленностиин угаа түргөөр хүгжэжэ байhаниие элеэр гэршэлнэ бшуу.

Энэ түрүүшын стендэтэй танилсаад, саашадаа Түнхэнэй МТС-эй экспозициие харанабди. Республикымнай 38 МТС-hээ гансахан энэ станци выставкэдэ харуулагданхай. Тэрэ хадаа 8 колхозуудые хангана. 1955 ондо МТС тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые холо үлүүлэн дүүргэжэ, условно трактор бүхэнөөр 580-най орондо 666 гектар газар элдүүрилээ. Эндэхи колхозуудай полинууд дээрэ ажалай түрүү арга дүршэлнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 4268 гектарта нарин рядтайгаар ба хэрээhэлүүлэн тарилга хэгдэhэн юм. Мальцевай аргаар 600 гаран гектар газар хахалагдаhан, 2502 га тарян түрүүн хахалагдаад, hүүлдэ сохигдоhон, 6250 га групповой аргаар хуряагдаhан байна.

Эдэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэлгэ хадаа тарянай ургаса дээшэлүүлхэ арга олгоhон байна. Түнхэндэ ургуулhан «Алтан бороо» гэжэ сортын овёсой боолто байна. Гектар бүриhөө 21,5 центнер овёс хуряагдаа юм. Мүн бишыхан хайрсагууд соо «лютеценс—62» сортын алтан шаргал шэниисэ эндэ бии. Га бүриhөө 20 гаран центнер иимэ шэниисэ абтаа.

Тус МТС-эй харьяата колхозууд нёдондо гүрэндөө 20406 центнер ороохо, 5391 центнер хартаабха ба овощь, 2939 центнер мяха, 7209 центнер hү тушааhан ба худалдаhан байна.

—Ямар мандагар хуса гээшэб!—гэлдэн выставкэ харагшад залай тэгэндэ байhан амиды шэнги томо гэгшын хусын дүрсые олоороо тойрон ехэ гайхалсан hайхашаанад. Алтайн-бурят-монголой үүлтэрнүүдhээ холимог гараhан 4 наhатай хуса, 4,7 килограмм ноохо үгэдэг гэжэ хажуудань бишиихан хабтагай дээрэ бэшээтэй.

Энэ хадаа Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ артелиин хуса гээшэ. Тус колхоздо хонин ажалые хүгжөөлгэдэ туйлаhан амжалтые дэлгэрэнгыгээр харуулhан тусхай стенд бии. Энэ колхоз 16800 гаран хонидтой, тэдэнэйнь 7000 шахуунь эхэ хонид. Алтайн нарин ноохотой

> *Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэhээ ерэhэн бэшэг*

хусануудые бурят-монголой нютагай хонинуудта табижа, үүлтэрынь hайжаруулагдана. Тэрэнэй ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ элдүүриин зуун гектар газар бүхэндэ 167 килограмм ноохон абтажа, гансахан хонин ажалhаа 654 мянган түхэриг олзо доход оруулагдаа. Гүрэндэ 287 центнер нарин ба нарибтар ноохон тушаагдаа.

Артелиин түрүү хонишод бүришье hайн амжалта туйлана. М. Вершининэй даажа байhан үүлтэртэ хонидой фермэ 1947 хонидой тус бүриhөө дунда зэргээр 3,4 килограмм ноохо хайшалhан байна. Энэ түрүү колхозой дүй дүршэл болбол манай республикын бүхы колхозуудта хонидой үүлтэр hайжаруулгын хэрэгые оролдосотойгоор эмхидхээ хада иимэ амжалта туйлаха арга боломжо бии гэжэ гэршэлнэ.

Молотовой нэрэмжэтэ артельдэ хүдөө ажахын продукциин үнэ сэнгые химдаруулха, тэрэниие үйлэдбэрилгэдэ хүсэ гаргашалгые доошолуулха талаар түрүүшын амжалта туйлагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ центнер ороохо абалгада 2,5, хартаабхада—0,57, овощьто—7, hүндэ—2,4 ажалта үдэр гаргашалагдаа гэжэ тусхай таблица харуулна.

Мүн Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой амжалта тус зал соо үргэнөөр харуулагданхай. Энэ колхоз hүүлэй хоёр жэлдэ 5000 гаран гектар шэнэ газар элдүүрилжэ, нёдондо баян ургаса хуряагаа. 420 гектар талмай дээрэhээ га бүриин 16,7 центнер, тэрэ тоодо 80 гектартань 20—22 центнер шэниисэ га бүриhөө абтаа. Тэрэшэлэн 400 гектарта кукуруза тарижа, гектарай 212 центнер, энээнэй дүшэн гектартань 405—405 центнер ногоон набшаhан хуряагдаа. Эндэ ургуулагдаhан кукурузын томо буурсагууд корзинка соо байна.

Тус колхоз малдаа тэжээл ехээр бэлдэжэ, тэдэнэй ашаг шэмыень горьтойгоор дээшэлүүлээ. 1955 ондо нэгэ үнеэнhээ 4391 түхэриг, эхэ гахайhаа—4235, хонинhоо 240 түхэриг олзо оруулагдаа. Тиихэ зуураа центнер hүндэ 2 үлүүтэй, мяханда 1,4 ба ноохондо 50 гаран ажалта үдэр гаргашалагдаа. Энэ жэшээ хадаа кукурузые ехээр тарижа, орсоhото культурануудай ургасые дээшэлүүлээ хада малажалай продуктнуудые ехээр абаха, өөрынь үнэ сэнгые нилээд химдаруулха арга бии гэжэ элитээр харуулна.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермын стенд республикын суута hаалишан Д. Цырендоржиевагай дүй дүршэлтэй танилсуулна. Тэрэ хадаа hүүлшын 4 жэл соо hү hаалгаяа хоёр хахад дахин дээшэлүүлээ. 1952 ондо хаража байhан үнеэн бүриhөө 2069 килограмм hү hааhан байгаа hаа, харин 1955 ондо—5080 килограмм hааhан байна. Түрүү hаалишанай үнеэдээ эдеэлүүлдэг сүүдхэ бүриин тэжээлэй рацион бэшэгдэнхэй. Жэшээнь, үбэлдөө 36 килограмм hү үгэдэг «Любимая» гэжэ үнеэндээ бүдүүн тэжээл 13—15 килограмм, шэмэтэ—30—35, комбинированнэ тэжээл 10—12 килограмм үгэдэг байна.

Тус аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Ц. Жамбалозагай үнеэдтэ кукурузын силос эдюулжэ байhан зурагые выставкэдэ ерэгшэд hонирхон харанад. Энэ шэмэтэ тэжээл хадаа үнеэдые ехэ hүтэй болгоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ Ц. Жамбалова харууhалжа байhан үнеэн бүриhөө 3688 килограмм hү hаагаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ hаамхай үнеэн бүриhөө 4638 литр hү hаажа, элдүүриин 100 гектар газарта 361 центнер hү абаhан Зооветеринарна институдай hуралсалай-туршалгын ажахын тусхай стенд бии.

Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой стенд хартаабха болон овощиин баян ургаса харуулна. Нёдондо эндэ 18 гектар газарhаа га бүриин 141 центнер үгэрсэ, 2 гектарhаа 236 центнер помидор абаhан байна.

—Забайкальеда иимэ hайн овощь ургадаг юм гэжэ мэдээгүй байгаалби—гэжэ корзинканууд соо байhан томо улаан помидор ба үгэрсэнүүдые хараад гайхаhан янзатайгаар Краснодарска хизаарhаа ерэhэн колхозник үбгэн зэргэлээшэ нүхэртөө хөөрэнэ.—Манай краснодарайхиhаашье илгаагүйл.

Мүн «Коммунизм» колхоз 39 гектарай га бүриhөөнь «Ранняя роза» гэжэ сортын 158,3 центнер хартаабха абаа. Манай республикын аймагуудта иимэ түргэнөөр эдеэшэдэг сортын хартаабха таряа хада үлүү hайн ургаса абтаха байна бшуу.

Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой стенд Бурят-Монголой колхозуудай олон hалбарита ажахыгаа ямараар хүгжөөжэ байhыень харуулна. Эндэ малажал хүгжөөлгөөр hайн амжалта туйлагдаа. Тус колхоз элдүүриингээ газарай 100 гектар бүридэ 62 килограмм ноохо, 46 центнер мяха абаhан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 1 миллион 734 мянган түхэриг олзо доход оруулжа, ажалта үдэр бүхэндөө 5 түхэриг мүнгэ, 1,3 килограмм ороохо ба бусад продуктнуудые хубаагаа.

Мүн энэ зал соо Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой hонирхолтой экспонадууд табигданхай. Тэдэнэр хадаа артелиин ажахын түргэнөөр хүгжэжэ, колхознигуудай ажабайдалай улам hайжаржа байhаниие харуулна.

Манай республикын зал соо хүн зон хододоол олон байна. Оронноймнай зүг бүриин нютагуудhаа выставкэдэ ерэhэн колхознигууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон Москвагай ажалшад республикымнай түрүү колхозуудай туйлалтануудтай угаа ехэ анхаралтайгаар танилсанад.

Б. ДОНДОКОВ.

Сатирын булан

Хорин долоотой Борсоохой

(Ш О Г)

Хабарай тарилгын эхилхэдэ
Хамтын ажал гэхэдэ,
Хатар зайгуул жоротой
Хорин долоотой Борсоохой
Бэемни муушаг гэхэдэбэ,
Бюллетень абахаа ябахадаба.
Харин бэеыень харагты:
Хүдэр элүүр хабатай!
Уринхан зунай болоходо
Үбhэ хуряалга гэхэдэ,
Үнэгэн мэхэ гохотой
Үндэр сагаан Борсоохой

Арайл бэемни муу гэжэ,
Аршаан ошохом гэбэ:
Ходо архи залгиhаар
Хото aaраг болоб хэ.
Өөрын ажал болоходо,
Үнеэндээ үбhэ олоходоо,
Үндэр сагаан Борсоохой
Үбшэн шалтагаа мартанхай
Үүрээр, сүүрээр ябахадажа,
Үбhэтэй болоо гэлсэгшэ.

Андрей МАНГАТХАНОВ.

„Саарhан" тэжээл бэлэдхэгшэд тухай

Зэдын, Хориин, Сэлэнгын, Кяхтын болон бусад аймагуудта хони үсхэбэрилхэдэ ехэ таатай. Тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд хонин hүрэгөө олошоруулха, тэрээндэ элбэг hайн тэжээл бэлдэхэ гэжэ байгаад суглаа, зүблөөн бүхэндэ хэлсэhэн, шиидхэбэри тогтоолнуудые яhала абаhан, түсэб графигуудые олоор зохёоhон байха юм. Илангаяа набшаhата тэжээл ехээр бэлдэхэ тушаа нилээд саарhан бэшэгдээ.

Харин мүнөө үедэ, хони ямаанда хуhа бургааhанай набша намаа бэлэдхэжэ абаха эгээл hайн сагай үнгэржэ байхада, тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд hанаа амархан hуунад, зохёоhон түсэб графигаа дүүргэхын түлөө биратай юумэ хэнэгүй.



Бэшэhэн саарhаниинь бухал
Бэлдэhэн тэжээлынь адха.

Редакцида ерэhэн бэшэг

hайн гэр хэрэгтэй

Хэлхеэ холбооной министерствын Бурят-Монголой управлениин 11-дэхи почтово отделени манай Улан-Удэ городой нэгэ захань болохо «Лысая гора» гэжэ газарта байдаг юм.

Тэрэ отделени байраар ехэ муу дээрэhээ ажалшадай эрилтые дүүрэн хангажа шаданагүй. Залынь тон бага аад, харанхы, тэндэнь нэгэшье сонхо байхагүй. Илангаяа пособи, пенси түлэхэ үедэ хүнүүд гэр соонь багтадаггүй, үбэлыншье зунииншье өөрэгүй газаа олоороо байха баатай болодог. Мүн энэ отделенидэ телеграф тодхогдоногүй. Телеграфисткань телеграмма абаха, эльгээхэ болоходоо удхыень телефоноор дамжуулна. Тэрэнь тэндэ байhан хүнүүдтэ хуу дуулдажа байдаг. Ядахадаа эндэ телефоноор хөөрэлдэхэ тусхай будкашье баригданагүй.

Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудые манай республикын хэлхеэ холбооной управлени, Железнодорожно районой гүйсэдхэхэ комитет hайса мэдэжэ байбашье, хэмжээ абадаггүй. Энэ отделениие ондоо hайн байра соо оруулха болоо hаа тиимэ арга боломжонууд эндэ дүүрэн бии. Энэ райондо жэл соо хэды олон ехэ, ехэ шэнэ гэрнүүд баригдана, мүн хуушаншье hайн гэрнүүд яhала олон. Теэд гансахан лэ энээн тушаа анхарал хандуулагдаха хэрэгтэй.

Батуев, Ф. Сутормин, А. Васильев болон бусад.

Кооперацинуудай уласхоорондын үдэр

В. ТАНХАЕВ, Бурмонкоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ

Кооперацинуудай уласхоорондын льянсын конгрессэй шиидхэбэриин оор, 1923 онhоо хойшо жэл бүндэ июль hарын түрүүшын суббо о кооперацинуудай уласхоорон н үдэрые тэмдэглэхэ гэжэ тоггдоhон юм. Эб найрамдалай түө, уласхоорондын харилсаа холое бэхижүүлхын түлөө советскэ адай тэмсэжэ байhан оршон байда, 1956 оной июлиин 7-до кооацинуудай уласхоорондын үдэр мдэглэгдэжэ байна.

Кооперативна нэгэдэлэй бии божо эхилhээр олон жэл үнгэрөө. 95 оной августын 19-дэ, 12 гүрэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайр кооперацинуудай уласхоорон н конгресс Лондондо болоhэн м. Энэ конгресс дээрэ тус Альянс эгэдэл) байгуулагдаhан байгаа. элхэйн нэгэдэхи, мүн хоёрдохи йнуудай үедэ Альянсын ажалуулга олохон жэлдэ таhалдуулагаан байна.

Манай советскэ эд хэрэглэгшэдэй ооперации уласхоорондын энэ льянсда 1921 ондо оролсоhон юм. льянсда гансахан эд хэрэглэгшэй кооперации оролсодог бэшэ, хаин олзоборилгын, хүдөө ажахын, р байра барилгын ба бусад кооацинууд хабаадалсадаг. 1948 до Прагада болоhон уласхоорон н кооперативна XVIII конгресс эрэ баталан абтаhан Устав дотор гэжэ хэлэгдэнэ: кооперацинуудай асхоорондын Альянс болбол дэлйн бүхы гүрэнүүдтэ кооперативна эдэлые үргэдхэхэ, кооперативууд орондо экономическа холбоо басаа байгуулха, бэе бэедээ делеганнуудые эльгээлсэжэ байха зорилтой... Мүнөө үедэ 38 оронуудай 120 миллион гэшүүдтэй кооперативна организацинууд Альянсын составта оролсоно. Гэшүүдэйнгээ тоогой талаар тэдээн соохоо эгээл ехэнүүдынь СССР-эй, Индиин, Югославиин, ба бусад оронуудай кооперативна организацинууд болоно.

Арадай засагай тогтоогдоhон Хитадта, Польшодо, Венгридэ, Болгарида ба бусад оронуудта кооперативна организацинуудай олоороо байгуулагдаха таарамжатай арга боломжо байгуулагданхай. Орон бүхэнэй кооператорнууд организацинуудайнгаа хоорондо нягта холбоо барисаатайгаар ажаллахые оролдоно. Энэ хадаа ехэ удхашанартай. Юуб гэхэдэ, уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха ябадалдашье нүлөөлхэ байна. Советскэ кооператорнууд уласхоорондын Альянсда хабаадалсаха зуураа, экономическа талаараа гээтдэнги оронуудай ажалшадта туhаламжа үзүүлхын түлөө үнэн зүрхэнhөө оролдолго гаргана.

СССР-эй Центросоюз ондоо оронуудай кооперативна организацинуудтай наймаанай хэлсээ баталхые хододоо оролдодог гээшэ. Жэшээнь, Шотландско наймаанай обществын түлөөлэгшэдтэй 180 мянган фунт стерлингдэ эд бараанай андалдаа хэхэ хэлсээн баталагданхай. Энэ хэлсээн ямаршье банкын ба монополиин түлөөлэгшэдэй хабаадалгагүйгөөр бэелүүлэгдэhэн байха юм. Тэрэшэлэн 1955 оной октябрь hарада Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин Центральна Комитедтэй 550 мянган түхэригэй эд бараа абалсалгада договор баталагдаа hэн. Манай Центросоюз Японии эд хэрэглэгшэдэй кооперацида барилгын модо худалдаад, тэрэнэйнгээ түлөөhэндэнь 115 мянган долларай сэнтэй элдэб бүдүүдые абаhан байна. hүүлэй үедэ манай кооперациин Центросоюзай түлөөлэгшэд Франциин, Австриин, Польшын, Швециин кооперативна организацинуудтай хэлсээ хэжэ байна. 1954—1955 онуудай үедэ Центросоюзаймнай уряалаар 26 оронуудай кооперативна организацинуудай түлөөлэгшэд Советскэ Союзда ерэжэ, манай кооперациин худалдаа наймаанай хүдэлмэритэй танилсаа.

Бурят-Монголой эд хэрэглэгшэдэй кооперациин гэшүүд советскэ бүхы хүнүүдтэй хамта КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, энэ үдэрые угтаба. Республикымнай эд хэрэглэгшэдэй кооперации өөрынгөө зэргэдэ 120 мянганhаа дээшэ гэшүүдтэй юм. Республикымнай потребсоюзуудай ба хүдөөгэй обществонуудай правленинүүд 759 гэшүүдтэй, мүн 2184 гэшүүдhээ лавочна ба шалгалтын комиссинууд бүридэдэг байна. Столовын комиссинуудта 366 гэшүүд тоологдоно. Жэл ерэхэ бүри худалдаа наймаанай газар үргэдэжэ байна. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ 61 магазинууд шэнээр нээгдэжэ, хамта дээрээ 1055 магазин болон киоскнуудта үргэн хэрэглэлэй эд бараан, эдеэ хоолой зүйлнүүд худалдагдана. Үнгэрэгшэ жэлдэ республикымнай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин эд бараанай эрьесын түсэб 104,2 процент дүүргэгдэжэ, 1954 онойхидо орходоо 56 миллион түхэригэй эд бараан ехээр худалдагдаhан байна.

Эд бараанай эрьесын дээшэлхэтэй хамта худалдаа наймаанай структураншье хубилна. hүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай колхозууд ашаанай ба хүнгэн автомашинануудые олоор, барилгада хэрэглэгдэдэг цемент, шифер болон бусад хэрэгсэлнүүдые ехээр худалдан абадаг болоо. Тиихэдэ хүдөө нютагуудай ажалшадта оёдолой машина, велосипед, мотоцикл, хүгжэмэй инструмент, радиоприёмнигууд, элдэб часынууд болон ажаhуудалай хэрэгсэлэй бусад товарнууд урдынхиhаа бүри ехээр худалдагдадаг болоо.

Республикымнай арадай ажахын бүхы hалбаринуудай хүгжэхэтэй хамта, эд хэрэглэгшэдэй кооперациин үүргэнь улам дээшэлнэ. Хүдөөгэй худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд колхознигуудые болон механизаторнуудые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар таhалдуулхагүйн түлөө шангаар тэмсэнэ. Тэдэнэр хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэдэг. Аймпотребсоюзай центральна базаhаа хүдөөгэй магазинуудта эд бараан кольцевой аргаар абаашагдадаг болоо. Ниитын эдеэ хоолой столовонуудай хүдэлмэри hайжаруулагдажа байна. Хэжэнгын, Курумканай, Мухаршэбэрэй, Бичурын аймагуудта малай фермэнүүдэй дэргэдэ наймаалагшагүй магазинууд нээгдэнхэй.

Хүдөө нютагуудай ажалшадые эд бараагаар таhалдалгүйгөөр хангаха талаар зарим тэды амжалта туйлагдабашье, эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэридэ дутагдалнууд үшөө олон. КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой II пленум «Республикын ажалшадые культурна ажаhуудалай талаар хангалгые hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэхэ зуураа, Бурмонкоопсоюзай системын хүдэлмэридэхи ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлээ. Тэндэ заагдаhанай ёhoop, худалдаа наймаанай организацинууд ажалшадай ямар эд бараа хэрэглэдэг байhыень хараадаа абадаггүй, мүн эд бараа буруугаар хубаарилдаг байха юм. Ажалшадай үдэр бүри хэрэглэдэг эд бараанууд холын колхозуудай дэргэдэхи магазинуудта саг соогоо абаашагдадаггүй байна. Тиихэдэ мүнгэ зөөри үбэршэлхэ, эд бараа үрихэ ябадал зарим хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө үзэгдэнэ.

Ниитын эдеэ хоолой предприятинууд ажалшадай улам ургажа байгаа эрилтые хүсэдөөр хангажа шаданагүй. Столовонуудта түрүү арганууд тон удаанаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Мүнөө болотор олонхи столовонуудта эдеэ хоол муу шанартайгаар буйлуулагдана.

Республикымнай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэд кооперацинуудай уласхоорондын үдэрые тэмдэглэхэ зуураа, хүдэлмэридөө байhан бүхы дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, хүдөөгэй ажалшадай эрилтые hайнаар хангахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ ёhотой. 1956 оной түрүүшын хахад соо зарим аймпотребсоюзууд рознично эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргээгүй үлөө. Тиихэдэ Бурмонкоопсоюз байгша оной түрүүшын 5 hара соо эд бараанай эрьесын түсэбые 95,4 процент дүүргэжэ, аяар 10 гаран миллион түхэригэй эд бараа ажалшадта дутуугаар худалдаhан байна. Энэ үе соо Баргажанай, Байкало-Кударын, Сэлэнгын, Кабанскын аймпотребсоюзууд илангаяа муугаар хүдэлмэрилөө.

Мүнөө республикымнай бүхы колхознигууд, МТС-үүдэй механизаторнууд Парти, Правительствынгаа табиhан зорилгые бэелүүлэн, хүдөө ажахыгаа хүгжөөхын түлөө эрид шууд тэмсэжэ байна. Колхозууд жэл ерэхэ бүри хартаабха болон овощиин баян ургаса абадаг болоо. Мүн колхознигуудайшье өөрынь ажахыда продукт ехээр абтана. Кооперациин бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэд энэ ушарые хараадаа абан, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндөө элбэгээр худалдан абаха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха байна. Тэрэнэй тулада транспорт болон овощехранилищинуудаа саг болзор соонь hайнаар заhабарилха уялгатай.

Байгша оной март, апрель hарануудта аймпотребсоюзуудта тоосоото hунгуулиин суглаанууд үнгэргэгдөө. Тэдэ суглаанууд дээрэ зарим сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэдые, магазинуудай хүдэлмэрилэгшэдые пайщигууд шангаар шүүмжэлээ hэн. Аймпотребсоюзуудай, сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэд тэдэ шүүмжэлэлые хараадаа абажа, худалдаа наймаанай хүдэлмэриие hайжаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёhотой.

Бурят-Монголой кооператорнууд саашадаа өөhэдынгөө үнэн сэхэ ажалаар советскэ эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хэрэг ажалые hайжаруулгада, уласхоорондын кооперацинуудай дунда холбоо барисаа байгуулгада өөhэдынгөө хубитые оруулалсаха байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой деклараци ба бэшэг

ПАРИЖ, июлиин 4. (ТАСС). Июниин 23—25-да Бюрогой заседани дээрэ Парижда абтаһан иимэ документнүүдые хэблэлдэ толилхын тула Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюро дамжуулба:

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой деклараци

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй асуудалнууд ба формонуудые шиидхэлгэдэ бүри эршэмтэйгээр, тон ондоогоор хандахые уласхоорондын шэнэ оршон байдал эринэ гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет тоолоно.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет иимэ ехэ оролдолго гаргаха, эдэ хубилалтануудые бэелүүлхэ гэжэ өөрынгөө зүгһөө эрид шиидэнхэй байна.

Арадууд уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилэй бага болгогдоһоной аша үрые мэдэрдэг болоно байна. Тэдэнэр уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилэй бага болохые хүсэдэг, тэрэнэй түлөө тэмсэдэг байгаа. Тиин уласхоорондын түгшүүрилэй бага болоһониинь правительствонуудай хоорондохи харилсаануудта һайнаар нүлөөлөө. Энэнь гүрэнүүдэй ажабайдалда шэнэ эрхэ нүхэсэл бии болгоо, бүри тэсэмгэй байха, улам ехэ сүлөөтэй байха арга боломжо арадуудта олгоно. Уласхоорондын байдалай һуларһан ябадал олохон оронуудта нейтральна ба бэеэ даанхай байлгын эрмэлзэлые бүри ехэ болгоо.

Теэд яаралтайгаар зэбсэглэлгэ, ядерна зэбсэгые туршажа үзэлгэ, үлэмжэ хүсэтэй шэнэ зэбсэгүүдые бэдэрэлгэ үргэлжэлһөөр байна. Эдэ бүгэдэ арадуудай ажана байдалда шухала угаа ехэ ресурнуудые усадхана, бүгэдэниитын зэбсэгтэ тулалдаанай аюулые, сошордолгые үүдхэн бии болгоно.

Тиимэһээ эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй үгээ ойлголсон тэмсэхэ ябадал хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала байна. Энэ хадаа Баруун тээшье, Зүүн тээшье бэе бэеэ ойлголсодоггүй ябадалые болюулха байна. Иигэжэ бэе бэеэ ойлголсохогүй ябадал гүрэнүүдэй хоорондоо хани харилсаатай байха ябадалда, уласхоорондын шухала асуудалнуудые гуримшуулгада тойбо тодхор үшөөл татаһаар байна. Бэе бэедээ этигэлсэдэггүй иимэ ябадалые үгы болгохын тулада американска ба советскэ арадуудай зүгһөө үзүүлэгдэхэ дэмжэлгэ тон шухала байна. Элдэб бүлэглэлнүүдтэородог арадуудайшье, мүн тэрэшэлэн тэдэ бүлэглэлнүүдтэ хамааралсахагүй тухайгаа мэдүүлһэн Инди, Югослави мэтын оронуудай арадуудай хабаадалгагүйгөөр энэ хэрэг бэелүүлэгдэхэгүй байна.

Иимэ ушар байдалда Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет эб найрамдалай хэрэгэй тулада хүдэлмэрилжэ байгаа бүхы организацинуудтай саг үргэлжэ холбоо барисаатай байха арга бэдэрхэ юм. Энэ Совет хабаадалсагша бүхэнэйнгөө онсо илгаае, хараа бодолые хүндэлэлсэлгын үндэһөөр тус организацинуудтай хэлсээ хэхэ, тэдэнтэй хамта зарим тэды ябуулга хэхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Тиимэ ажал-ябуулга правительствонууд ба политическэ партинууд тушаа бүрин бэеэ даанхай байлгын ба имагтал эб найрамдалай хэрэгэй аша туһада бэелүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Эб найрамдалай Совет тоолоно.

Хамтын тиимэ ябуулгые хүнгэдхэжэ шадаха али бүхы шэнэлэлтэ, хубилалтануудые өөрынгөө талаһаа Эб найрамдалай Совет бэелүүлхэ байна. Эб найрамдалые хамгаалгада зорюулагдаһан али бүхы ажал-ябуулгые шухала зэргээр зохилдуулан хэхын тулада бүхы бүлэглэлнүүд ба нэгэдэлнүүд оролдолго гаргаха бэзэ гэжэ Эб найрамдалай Совет найдана.

Эб найрамдалда дуратай организацинуудай бэе бэедээ этигэлсэдэг болохын тулада Эб найрамдалай Совет арсалдаанда хабаадалсахаар, уласхоорондын асуудалнуудтай холбоотойгоор табигдажа болохо бүхы асуудалнуудтай дашарамдуулан зүбшөөрэлгэ бэдэрхээр бэлэн байна.

Буу зэбсэг хуряахые дэлхэйн ниитэ зоной бүгэдөөрөө хүсэдэг хүсэл эрмэлзэлгые хараадаа абаха зууралаа, Эб найрамдалай Совет өөһэдтөө зохихо зэргээр үргэн ехэ кампани хэхыень эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдтэ дурадхана. Тиимэ кампани хадаа хүсэл тухай миин хэлэһэн үгэнүүдһээ бүри һайн юумэ хэхэ, эсэстэ бүхы арадуудай хүлеэжэ байгаа түрүүшын хэлсээнүүдые баталха арга правительствонуудта болон Нэгэдэмэл Нацануудай организацида олгохо байна.

Америкын Холбоото Штадуудай, Советскэ Социалистическэ Республикануудай, Великобританиин Правительствонуудта эльгээгдэһэн бэшэг

Ядерна зэбсэгые тэһэлжэ туршаха үедэ, тооһо, борооной түхэлтэй радиоактивна үнэһэн бүхы дэлхэйдэ тараба гэжэ һаяхан хэгдэһэн научна шэнжэлгэнүүд харуулаа. Энэ радиоактивностиин зарим хубинь (нэрлэбэл, стронций—90 гэдэгэй радиоактивность) ехэ удаан саг соо байдаг, удаа дараалан тэһэрэлгэнүүдые хэхэдэ хойшолонгынь — радиоактивна хорото зүйлнүүд тунан сутлардаг юм. Тиимэһээ хүнүүд тэһэрэлгын үедэ сасагдаһан хорото туяада бага ехээршье һаань дайрагдаха байна. Тэрэ туяагай хорото үйлын хэмжээе мүнөөдөө хүсэд тодорхойлхын аргагүй. Дэлхэйдэ тараһан тэрэ хорото зүйлэй мүнөөнэй хэмжээниинь организмда хорогүйдэ тоологдодог зохихо хэмжээнһээ багашье байгаа һаа, ургамалнууд, амитад, загаһан хадаа тэдэ хорото зүйлнүүдые бэедээ бүришье ехээр шэнгээн суглуулдаг юм. Иимэ хорото туяада дайрагдаһан хүнүүдэй бэеын түхэл шанар нилээд удаан болоод муудажа, олон үе үри саданарта үбшэн, зоболон, үхэл тохёолдохо байна.

Туршалгын тэһэрэлгэнүүдэй мүнөөнэйгөөшье янзаар хэгдэжэ байгаа һаань, тиимэ хорото хойшолонгууд ябан даамайран заатагүй ехэ болохо байна.

Туршалгын тэһэрэлгэнүүдые ядерна зэбсэгтэй гүрэнүүдэй хэхэеэ болёо һаа, зэбсэг хуряалгые хинаха аргаар хүсэд хэлсээ хойшолуулангүй баталха гэжэ үнэн зүрхэнһөө хүсэдэгэ тэдэ гүрэнүүд баримталан харуулха байгаа.

Атомна зэбсэгэй тэһэрхые мэдэхэнь бэлэн юм. Юундэб гэбэл, тэрэнэй гаргадаг радиоактивностинь бүхы дэлхэйн бүмбэрсэгтэ сасаран таража, хиналта хэхэ арга зүндөө олгоно.

Дээрэ хэлэгдэһые хараадаа абажа, атомна зэбсэг тэһэлжэ шалгаха, туршаха али бүхы ябадал хорихо тухай хэлсээ хойшолуулангүйгөөр баталхыень Америкын Холбоото Штадуудай правительствые, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзые, Великобританиие бидэ уряалнабди.

ФРГ-эй бундестагта

БОНН, июлиин 5. (ТАСС). Баруун Германиин бундестаг имагтал правительствын коалициин фракцинуудай хабаадалгатайгаар бүгэдэниитын сэрэгэй албанда татаха тухай правительствын хуулиин проектые хоёрдохи уншалгаарнь үсэгэлдэр үдэшэ орой болоһон хойно зүбшэн хэлсээ. Правительствын коалициин фракцинуудай баримталһан хараа бодолые буруушааһанаа мэдүүлэн, СДП-гэй ба ниитэгерманска блогой фракцинууд бундестагай заседаниин залһаа гаража ошобо. Сүлөөтэ демократическа партиин фракци хуулиин проектые зүбшэн хэлсэжэ дүүрэтэрнь бундестагай заседани дээрэ байлсаба. Зүгөөр, СДП-гэй ба ниитэгерманска партинуудай гаража ошоһоной һүүлээр, тэрэ фракци зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсахаһаа таһа арсаба.

Югославиин союзна гүйсэдхэхэ вечедэ

БЕЛГРАД, июлиин 5. (ТАСС). Хоёр гүрэнэй гражданин байха тухай асуудал гуримшуулха тушаа договорые Югославиин Союзна гүйсэдхэхэ вече эсэслэн баталба гэжэ Танюг агентство мэдээсэнэ. Тиимэ договор энэ оной майда ФНРЮ СССР хоёрой хоорондо Москва городто баталагдаһан байгаа.

Индидэ электроэнерги гаргалга

ДЕЛИ, июлиин 5. (ТАСС). Индидэ электроэнерги гаргалга энэ оной февральтай сасуулбал мартда 50,1 миллион киловатт-часаар ехэ болоо гэжэ индийскэ информационно бюро мэдээсэнэ. Март һарада оронойнь 715 электростанци 798,5 миллион киловатт-час энерги гаргаа.

Арадай демократиин оронуудта

Монголой хүдөө ажахы социалистическэ ёһоор шэнэдхэгдэнэ

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Монголдо хүдөө ажахын нэгэдэлнүүд түргэнөөр хүгжэжэ, бэхижэжэ байна. Хамтын ажалай һайн байһанда ажалша малша үргэн ниитэ зон улам ехээр этигэдэг боложо байна. Апрелиин эхеэр республика доторнь хүдөө ажахын 439 нэгэдэлнүүд бии байгаа. Энэнь 1954 онойхиһоо 2 дахин олон болоно. Харин июниин хорёодоор аяар 509 нэгэдэлнүүд бии болоод байба. Мүнөө эдэ нэгэдэлнүүдтэ монгол ажалшадай 31 мянга үлүүтэй ажахынууд ороно. Энэнь ороной бүхы ажахынуудай хори шахуу процент болоно. Нэгэдэлэй гэшүүдэй тоо 73 мянга гаран хүн—1954 оной ноябриинхиһаа таба дахин шахуу олон хүн болоно. Хамтын ажахынуудта 2.741.470 толгой мал бии.

ТАСС-эй корреспондент республикын зүүн талын малшадай түрүү нэгэ нэгэдэлые хараба. Энэнь «Хүдэлмэри» гэжэ нэрэтэй юм. 1939 ондо 13 айл хамтараад хүдэлмэрилхэ гэжэ шиидээ һэн. Тэдэнэй дунда мүнөө нэгэдэлэй түрүүлэгшэ байгаа, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай депутат Чойдоржын бүлэшье байгаа. Түрүүшээртээ бага бэшэ бэрхэшээлнүүд, алдуу эндүүнүүд гарадаг байгаа. Зүгөөр гүрэнэй туһаламжа, дэмжэлгын ашаар эдэ бэрхэшээлнүүдынь дабагдаа һэн. Мүнөө хамтын мал һүрэгтэ табан мянган толгой бодо мал, долоон мянган хони, хоёр мянга гаран, мори, мянга үлүүтэй ямаа бии.

Нэгэдэлдэ 230 гаран айл оронхой. Тэдэнэй 70-ниинь мүнөө жэл ороо. Энэ нэгэдэл тоһоной заводтой, сепараторай хэдэн пунктнуудтай юм. Полинуудтань ороoһо тариянай ба огородой культуранууд ургана. Үнгэрөөшэ жэлдэ энэ нэгэдэл 601 мянган түхэригэй доходтой байгаа, тэдэнэй 240 гаран түхэригынь ажалта үдэрнүүдтэ хубаагдаа һэн. Мүнөө жэл энэ нэгэдэл 700.000 түхэригэй доход олохо зорилготой. Нэгэдэлэй гэшүүд һуурижаһан байдалтай болоо. Болбосон түхэлтэй тосхондонь өөрынь электростанци, магазин бии юм.

Гахай олоор үсхэхэ тухай КНР-эй Гүрэнэй Соведэй тогтоол

ПЕКИН, (ТАСС). Хитадта гахай олоор үсхэхэ тухай Гүрэнэй Соведэй тогтоолые мүнөөдэр «Женьминьжибао» газетэ толилбо.

Гахай саашадаа бүри олоор үсхэхэ зорилгоор, кооперативуудай тус тус гэшүүдэй өөһэдынгөө гахай үсхэхэ ябадалые хүдөө ажахын кооперативууд һайшааха ёһотой гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ. 1957 ондо Хойто ба Баруун-хойто Хитадай хүдөө нютагуудтахи тариашанай айл бүхэн дунда жэшээгээр 1—1,5 гахай, Янцзы мүрэнэй эрьеэрхи провинцинуудта—1,5—2 гахай, үсхэхэ ябадал туйлаха шухала гэжэ тэрэ тогтоол соо заагдана.

Чехословакида шэнэ түхэлэй мотоцикл бүтээгдэнэ

ПРАГА, (ТАСС). Страконице городой мотоциклэдэй завод «Ява ЧЗ-125» гэжэ нэрэтэй шэнэ мотоциклнүүдые олоорнь гаргажа эхилбэ. Энэ мотоцикл ямар онсо илгаатайб гэбэл, орёо бэшээр хэгдэһэн, тиин жолоодоходо бүри һайн болгогдоһон байна. Энэ заводой мотоциклнүүд орон дотороошье, мүн хилын саанашье ехээр эригдэнэ. Мүнөө жэл тус завод шэнэ түхэлэй 120 мянган мотоцикл бүтээн гаргаха юм.

СССР-эй ба КНР-эй туйлаһан туйлалтануудай выставкэ Хайфондо харуулагдана

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамо-советскэ хани барисаанай ба вьетнамо-хитадай хани барисаанай обществонууд Хайфондо өөһэдынгөө таһаг байгуулха гэһэн шиидхэбэри абаба. Энээнтэй дашарамдуулан Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын промышленность хүдөө ажахы ба культурын талаар туйлаһан туйлалтануудай выставкэ тэрэ городто нээгдэбэ. Вьетнамай Демократическа Республикада эдэ хоёр оронуудай ямар ехэ туһа хүргэдэгые харуулһан экспонадууд ба диаграмманууд выставкэ дээрэ мүн тэрэшэлэн табигданхай. Выставкын хүдэлмэрилһэн түрүүшын үдэрнүүдтэ тэрэниие найма мянган хүн хараа.

Польшын шэнэ барилганууд

ВАРШАВА, (ТАСС). Арадай-демократическа Польша дотор промышленна шэнэ шэнэ шухала барилганууд ашаглалгада оруулагдажа байна. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинадай барилга дээрэ, Шэнэ Гутада мартеновскэ пеэшэн хэгдэжэ дүүргэгдээ.

Ленчица (Лодзиин воеводство) гэһэн түмэрэй рудагай һаяын польско бассейндэ түмэрэй түрүүшын рудник хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Горнягууд хэдэн тонно түмэрэй руда абаад байна. Энээнтэй хамта бассейндэ үшөө табан рудник баригдажа байна. Ленчицын бассейн һаяар оронойнгоо хара металлургиин тон томо база болохо юм.

Серадзе городто бүд нэхэдэг шэнэ фабрика баригдажа дүүрэхэеэ байна. Энэ фабрика хэдыхэн недели болоод түрүүшынгээ продукци үгэхэнь.



Шауцзинска гэжэ залуу город хадаа Сычуань провинцидахи Аба гэжэ Түбэдэй автономно округой захиргаанай центр болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: городой үйлсэнүүдэй нэгэниинь харуулагдана. Баруун гар талаһаа Гүрэнэй национальна худалдаа наймаанай компаниин байшан харагдана.

Синьхуа агентствын фото.

Шэнэ городууд баригдана

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадта бэелүүлэгдэжэ байгаа угаа ехэ хэмжээнэй индустриализацилга ороной эгээн холын нютагуудташье болоно.

Давсан-Нурай оршондо, Куньлунь хадын хормойдо хэдыхэн жэлэй саада тээ хон жэн байгаа бэлэй. Һаяхан энэ газарта геологоразведчигүүд ерэжэ, арба шахуу һара соо Маньпай гэжэ шэнэ город бии болобо. Мүнөө тэндэ таба мянга гаран хүн ажаһууна. Городто электростанци, автомашина заһабарилха мастерскойнууд, үйлэдбэриин бусад предприятинууд бии, мүн кинотеатр, спортивна талмайнууд, радио, телефон хүдэлмэрилнэ.

Бага Хангайн хадануудта Хэйлунцзян провинцида Ичунь гэжэ шэнэ город бии болоо. Мүнөө тэндэ 40 мянга гаран хүн һууна. Городто модо болбосоруулгын, заһабарилгын-механическа заводууд байгуулагдаа, театр, кинотеатр, культурын байшан, һургуулинууд, магазинууд, стадион гэхэ мэтэ бии.



Электрическэ приборнуудые үйлэдбэрилдэг Харбинска завод энэ жэлдэ һэльбэгдэн шэнэдхэгдэжэ дүүргэгдэхэ юм. Предприяти хадаа промышленностьда, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудта хэрэглэгдэхэ элдэб түхэлэй тон нарин электроприборнуудые гаргадаг болохо. Заводой бүхы хүдэлмэри механизацилагдаха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ Союзда үйлэдбэриин һуралсал гаража ерэһэн заводой техник Ван Гуй-фан (дундань) приборнуудые хабсарха аргые залуу хүдэлмэришэдтэ заажа байна.

Синьхуа агентствын фото.

Түрүүшын тракторна завод

ПЕКИН. (ТАСС). Лояндахи түрүүшын тракторна заводто шудхалгын, кузнечна ба үйлэдбэриин хэдэ хэдэн бусад гол корпусууд баригдажа дүүрээ гэжэ Хитадай хэблэл мэдээсэнэ. Булад ба шэрэм шудхалгын цехүүд, хабсаргалгын гол цех, нэгэ хэбэй механическэ зүйлнүүдые хэхэ цех баригдажа дүүргэгдэхэеэ байна. Бүхы хүдэлмэринь түргэнөөр хэгдэнэ.

Трактор бүтээхэ хүнүүдые бэлэдхэлгэдэ ехэ анхарал табигдана. Пекинэй, Шанхайн, Уханиин ба бусад городуудай заводуудта хүдэлмэришэдые һургажа байна. Һаяхан участогуудай бүлэг начальнигууд СССР-һээ өөрынгөө заводто бусаба. Тэдэнэр советскэ предприятинууд дээрэ практика гараһан байна. Мүнөө тэдэнэр СССР-тэ һураһан техническэ мэргэжэлээ заводойнгоо хүдэлмэришэдтэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ дамжуулна.

Провинциальна партконференцинүүд

Хитадай хэблэлэй мэдээсэжэ байһанай ёһоор, Хитадай олон провинцинуудта Хитадай Коммунистическэ партиин партийна конференцинүүд боложо байна. Цинхай, Гуанси, Гуйчжоу, Хунань, Юньнань, Чжецзян провинцинуудта конференцинүүд боложо дүүрээ. Тэдээндэ хабаадагшад провинциальна комитедүүдэй хүдэлмэри тухай, провинцинуудай хүдөө ажахын ба промышленностиин хүгжэлтэ тухай тоосоото элидхэлнүүдые шагнаһан, партиин болохоёо байгаа наймадахи съездэ хабаадаха делегадуудые һунгаһан байна. Конференцинүүдэй делегадууд партийна болон ажахын хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые элирүүлээд, тэдээниие заисуулха тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Демократизмын, шүүмжэлэй ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй үндэһэ һуури дээрэ үнгэржэ байгаа КПК-гэй конференцинүүд ороной арадай ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ, нютагуудтахи партийна хүдэлмэриие һайжаруулгада туһалха байна гэжэ хэблэл бэшэнэ.

Шэнэ продукци бүтээн гаргана

ПЕКИН, (ТАСС). Хитадай олохон предприятинуудай хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ зүйлэй продукци бүтээхэ гэжэ оролдоно.

Тоһон шэрэ хэдэг Мукденэй заводто халууһаа айхагүй 98 зүйлэй шэнэ шэрэнүүд Хитадта анха түрүүшынхиеэ хэгдэбэ. Эдэ шэрэнүүд түмэрэй зүйлнүүдые шииг нойтонһоо эрхим һайнаар хамгаална гэжэ «Женьминьжибао» газетэ мэдээсэнэ. Эдэнь мүн хүдөө ажахын машина бүтээлгэдэ, станок бүтээлгэдэ, тон нарин прибор бүтээлгэдэ үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм.

Пекинэй барилгашад эһэтэй холиһон шэнэ түхэлэй цемент хэрэглэжэ эхилбэ. Энэнь юрын цементһээ холо бухэ байна.

Аньшаньда һаяхан болотор тракторнуудай болон бусад машинануудай запасной частьнууд дутадаг байгаа. Мүнөө үедэ Аньшаньска металлургическа комбинадай дэргэдэ механическа заһабарилгын завод баригдаад, машинануудай запасной частьнууд бүтээгдэжэ байна.



Зэдэ мүрэнэй арюухан урадхал.

С. Доржиевай фотоэтю[д]

Хайшалһан ноoһоёо соонь тушаана

Сэлэнгын аймагай Ленинэй н[эрэм]жэтэ колхоздо ноoһо хайшал[га] яһала эмхи эйгээр ябана, аг[регат]дуудынь бүтээсэтэйгээр ашагл[агда]на. Эндэ хүдэлдэг нүхэр Эрд[...]вэй агрегат Сэлэнгынгээ МТС [...] түрүү һуурида ябана. Энэ аг[регат] 7 хоног соо 2600 хониной ноoһо[...] шалаа. Нүхэд Очирова, Э[...]неева үдэртөө 28-һаа 31 хон[...] ноoһо хайшалжа, түрүүлжэ яб[...]

Мүнөө эндэ бүхы хонид[...] тус бүриһөө дунда зэ[...] 3—5 килограмм ноoһон аб[...] Тиихэдэ, 52 хусануудай туд [...]һөөнь 7,5—9,4 килограмм нар һайнтай нарин ноoһон [...]на. Иигэжэ тус колхозой 5 ота[...]хид ноoһо хайшалха түсэбөө, [...]һан уялгаяа амжалтатайгаар [...] гэжэ байна.

Мүнөө колхоздо 70 цент[нер]һээ үлүү ноoһон хайшалагдажа[...]рэнэй 60 центнерынь гүрэндэ шаг[...]аха аргатай болобо.

П. Ангаро[в]

Радио оруулагдаб[а]

Һаяхан Зэдын аймагай Белоз[...] тосхониие Сталинай нэрэмжэтэ [кол]хозой центр Боргой тосхонтой [хол]боһон радиолини ашаглалгада о[руу]лагдаба. Энэ лини 14 киломе[тр] газарта татаатай юм. Мүнөө тосхондо ажаһуудаг бүхы колхо[зни]гуудай, хүдөөгэй интеллиген[циин] гэрнүүдтэ радио оруулагданхай.

Иигэжэ тус аймагай бүхы х[...] тосхонуудта радио тодхогд[...] колхознигууд, албахаагшад р[адио] шагнаха аргатай.

А. Тка[...]

Шатараар БМАССР-э[й] XXII чемпионат

Шатараар БМАССР-эй түрүү[...]ри эзэлхын түлөө мүрысөөнэй [...]лиин 3-да болоһон 4-дэхи [уул]залгада Макальский—Сумкин [...]шэдэй парти ехэ һонирхолтой үнгэрэгдөө. Энэ парти Макальск[ий] шүүхэшүүгээр хойшолуулагд[аа]. Тоглоев Мункоевтой наа[даха] зууралаа, дан эртээр эдэбхитэй [...] толго хээд, саашадаа энэ ба[...]лаа хэрэглэжэ шадангүй, шүү[...]һэн байна.

Цыденов Мельников хоёрой па[рти] Мельниковой илалтаар дүүрээ. Ш[...]га тулалдаанай һүүлээр Мадае[в—] Авраев, Власов—Самарин, Пур[тов—] —Шадрин гэгшэдэй партинууд [...] сэлгээр дүүрэбэ.

Энэ үдэр 2-дохи уулзалгын [хой]шологдоһон хоёр парти, 1-дэхи [уул]залгын хойшологдоһон гурбан п[ар]ти наадагдаа. Тиин Сум[кин] Пуртовые, Мункоев Житомирск[ийе] шүүһэн байна. Мельников Авра[ев]тай наадаха зууралаа, ехээр тула[лдаа]һан байбашье, шүүжэ шадангүй, [...]рөө шүүгдэһэн дээрэ тоолобо. П[...]лов Макальский хоёр наадая [...] сэлгээр дүүргээ. Сампилов [...] хээд, шүүгдэхэшүү болон[...] Власовтай наадаһан партияа [...]шолуулһан юм.

4-дэхи уулзалгын һүүлээр 3 о[чко]той болоһон Мадаев түрүүлжэ [...]на. Мункоев 2,5 очкотой, Сум[кин] Галданов хоёр тус тустаа 2 очко[той] ба хоёр хойшолуулагдаһан пар[ти]нуудтай. Макальский абамаар 3 [оч]коһоо хоёртой ба хойшолуулагда[һан] нэгэ партитай байна.

А. Малиев.

Редакторай орло[гшо] О. ГОМБОЕ[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 52-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-[..], культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00807. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3913.